

JP Johansson bakelsen född i samband med 150-årsjubileet 2003



Napoleon
Kejsare

Alla tre ihågkomna med egna bakelsenamn

Gustav II Adolf
Konung

JP Johansson
Uppfinnare

Ur innehållet:

Årsmötet

Studieresa

John Johnson

150-årsjubileet

med mera!



Lars Eklund i visningstagen på Museet.



Vi mottager originalritningar på JP:s bro av Mats Jonsson, Enköpings Kommun, Gatukontoret.

Styrelse

Ordförande

Curt Eriksson
Pundgatan 3
745 35 Enköping

Tel 0171-303 48, 0171-44 92 26

Kassör

Lars Eklund
Fanna Mosse 13
745 44 ENKÖPING
Tel 0171-310 17

Sekreterare

Stig Johansson
Fårticksgatan 129
745 45 Enköping
Tel 0171-246 09

Ledamöter

Roland Bjurling
Pomonagatan 2
169 73 Solna
Tel 070-42 46 803

Bengt Jonsson
Skogsriskagatan 6
745 44 Enköping
Tel 0171-365 77

Suppleanter

Götha Johanson
Gulmåragatan 3
745 63 ENKÖPING
Tel 0171-209 34

Ingmar Eriksson
Salagatan 10 D
745 34 Enköping
Tel 0171-47 92 14

Klubbmästare

Rune Adelhag
Härnevi Rotbrunna
745 96 Enköping
Tel 0171-41 02 70

Skiftnyckelstaden

Enköping "Pepparrottsstaden kan leva kvar som "Ett försvunnet Enköping". Pepparrotten slutade odlas här på 1920-talet. I dag är det skiftnyckeln som produceras i över 1 miljon ex. Det är väl motiverat att det blivit "Skiftnyckelstaden". J. P. Johanssons uppfinning används varje dag över hela världen. Pepparrotten odlas numera i Fjärås, Halland.

Curt Eriksson

J. P. Johansson-sällskapet

bildades 1992 och är en ideell och opolitisk förening med säte i Enköping.

Sällskapetets uppgift är att dokumentera och sprida kännedom om J.P. Johanssons uppfinningar, patent, industriella verksamhet, kommunala engagemang och privata liv.

Medlemsavgiften är 125 kr/år för privatpersoner och 500 kr/år för företag, inklusive annonsutrymme i medlemstidningen.

J. P. Johansson-sällskapet

SE-745 82 ENKÖPING

Postgiro 96 34 42-9

www.saf.net/jp

J. P. Johansson Museet

är öppet vardagar u. lörd 10-12, 13-15.
Grupper efter överenskommelse.

Besöksadress och Museum:

Tallbacksvägen 2, Enköping
Tel 0171-227 07, Fax 0171-322 87
E-post: Jp.johansson@bahco.com

Medlemstidningen J.P.-Bladet

ges ut två gånger per år.
Sista manusdag nr 3 2004 15 oktober.

Ansvarig utgivare, chefredaktör

Curt Eriksson

Allt materiel till tidningen sänds till Sällskapet, se adress ovan. Bilder returneras alltid efter användandet, så var noga med att märka dem med namn och adress.

Eftertryck får ske om källan anges.

Visste Ni.....?

att vårt klubbmärke är tecknat av en herre vid namn: Dennitz Björndahl
Hagåkersgatan 28 A
431 41 Mölndal
.... enligt Lars-Åke Kempe

Ordföranden har ordet.

Ärade medlemmar!

Färgbilder i JP-bladet för första gången. Hop-pas Ni reagerar positivt på detta. Det kommer ej att bli någon vana. Vi har tagit ett beslut i styrelsen att sätta litet färg på tidningen denna gång, kanske med anledning av 150-årsminnet till JP:s födelse och invigning av nya lokaler i museet. Bahco Tools har välvilligt ställt ytterligare utrymme till vårt förfogande. I vår trångboddhet blev det ett välkommet tillskott. Nu har vi möjlighet att visa material som tidigare blivit gömda i lådor och förråd. Där det ej skall finnas, utan visas för våra besökare. Besöksfrekvensen har visat ett ständigt ökat intresse, för Museet och det material som finns där. Det är ett trevligt uppdrag att vara ordförande i ett så livligt sällskap. Möten, utställningar, resor, öppet hus och givetvis JP-dagen. I år 21 augusti.

150 års jubileet skedde i Museet den 11 dec 2003. Då var det premiär på den nyskapade JP-bakelsen. Tammerfors Konditori stod för framställandet. Besökarna fick möjligheten av avsmaka den, under kvällen. Den fick ett gott

betyg. Bakelsen kommer att finnas att köpa vid olika tillfällen under 2004. Tyvärr kunde jag ej närvara vid 150-års jubileet. På grund av en höft-operation låg jag på operationsbord 3 timmar samma dag. Jag blev en reservdelsmänniska med en ny höftled, vilken tillverkats av Sandvik. Bakelsen fick jag äta på Lasarettet. Min företrädare Hans Söder och vice ordf. Bengt Jonsson vikarierade med glans och skötte invigningen mm. Tack.

Arbetet går vidare. Nästa evenemang utanför Museet blir ev en fotoutställning på Biblioteket under kulturveckan. Då finns vi också på torget med lotteri och reklam för JP-Sällskapet. 21 augusti, som tidigare nämnts JP-dagen i hamnen. Underhållning, utställningar mm. Veteranbilar på plats. Försäljning av div ting.

Väl mött i Skiftnyckelstaden i JP Johanssons anda.

Curt Eriksson



Uppfinn skiftnyckeln* - ring därefter till oss på Groth & Co.

Då har du gjort exakt vad J. P. Johansson gjorde och kan vara säker på att alla andra åtgärder sker i rätt ordning. Allt från din idé fram till patentskydd och ett världsomspännande varumärke.



* Skiftnyckeln blev med vår hjälp etablerad över hela världen.
Du är välkommen med en annan idé eller produkt.

PATENT, MÖNSTER, VARUMÄRKEN OCH BOLAGSÄRENDEN I ALLA LÄNDER

GROTH & CO 1869
KOMPETENS GENOM SEKLER

BOX 6107, S-102 32 STOCKHOLM · VÄSTMANNAGATAN 43
TEL 08-729 91 00 · FAX 08-31 67 67 · EMAIL: info@groth.se

Arrangör av
Varumärkesdagen
och Patentdagen

150-årsjubileet



Hans Söder inviger 150-årsjubileet på museet.

Den 12 dec. 2003 firades 150-årsminnet av J.P. Johanssons födelse. Denna årsdag hade någon dag tidigare uppmärksammats med en större artikel i E-P. För J.P. Johansson-Sällskapets del invigdes denna dag en utvidgning av museets lokaler. Inbjudan att närvara vid invigningen hade hörsammats av ca. 70 medlemmar. Totalt antal besökare under dagen var ca. 90 st. Besökarna hade förutom museibesök och visning av BAHCO:s utställning av dagens verktygs-sortiment även möjlighet att avnjuta den dagen till ära komponerade J.P. Johansson-bakelsen.

Den formella invigningen ägde rum kl. 17.00 med ett kort anförande av v.ordf. Bengt Jonson. Klippningen av bandet utfördes av Sällskapets grundare Hans E. Söder.

I den nya museilokalen var tyngdpunkten lagd vid J.P. Johanssons verksamhet som uppfinnare och kommunala uppdrag. Bilder och tidningsnotiser visade bl.a. den patenterade drickeshon "Källan", som fick utmärkelser vid flera utställningar. JP:s brobyggen över Enköpingsån är dokumenterade. Enköpings Mek. Verkstads deltagande på Stockholmsutställningen år 1897 är också med. Det kan i detta sammanhang noteras att J.P. bjöd sina anställda, ca. 50 st, på resan till utställningen. Företaget fick flera hedersamma omnämningar för sina produkter på utställningen. Bland kommunala uppdrag, som upp-

märksammas, är deltagandet i kommittén för gasverket i Enköping. Gasverket var i drift mellan 1903 och 1916 och stod för belysning i centrala staden. Som kommittéledamöter företog J.P. och källarmästare J. Johnson på egen bekostnad en resa till Tyskland för att studera acetylgasverk. I detta sammanhang kan noteras, att ing. Dalén, senare nobelpristagare, deltog i projektering och slutbesiktning av gasverket i oktober 1903.

I lokalen finns en samling av Primusprodukter, som skänkts till Sällskapet under de gångna åren. Primusköken utgjorde en stor volym av de produkter, som A.B. B.A. Hjorth & Co marknadsförde. I "cafeet" underhölls gästerna med musik under ca. 2,5 tim. Musiken utfördes av vår medlem Evelyn Lindström.

Jubileumsdagen uppmärksammades med reportage i E-P och Upsala Nya Tidning. Reportaget i UNT medförde att J.P. Johansson-Museets utökning kom radiolyssnarna till del genom ett inslag av Ulrika Knutsson i programmet Godmorgon Världen söndagen den 14 /12.

Slutligen ett tack till BAHCO Tools, som genom att ställa ytterligare lokaler till Sällskapets förfogande möjliggjort att visa upp ytterligare sidor av JP:s mångsidiga verksamhet.

Lars Eklund

Gamla fru Samuelsson hade fått glasögon och var ytterst förvånad.

–Innan jag fick glasögon rörde jag mig obehindrat i trafiken. Men nu kommer det bilar från alla håll.

Det är något visst med norrlänningar. Då Oskar och August krockade på den lilla byvägen och stod och tittade på de skadade bilarna.

August sa: "Ska vi ta hit polisen?"

Oskar skakade på huvudet. "Nää, du är väl full du mää?"

Protokoll fört vid ordinarie årsmöte i J.P. Johansson-sällskapet i Bahco Tools matsal tisdagen den 30 mars 2004.

- § 1. **Mötet öppnas.**
J.P. Johansson-sällskapets ordförande Curt Eriksson hälsar alla välkomna och förklarar årsmötet öppnat.
- § 2. **Val av ordförande för årsmötet.**
Till mötesordförande väljes Joacim Einvall
- § 3. **Val av sekreterare för årsmötet.**
Till sekreterare för mötet väljs Katarina Wiklander.
- § 4. **Fastställande av dagordningen.**
Föreslagen dagordning fastställs.
- § 5. **Upprättande av förteckning över närvarande medlemmar.**
Enligt upprättad förteckning var sextiofyra (64) medlemmar närvarande samt ett antal övriga. Bilaga 1.
- § 6. **Val av två justeringsmän.**
Att justera årsmötesprotokollet väljes Karl-Axel Lundin och Ingmar Eriksson.
- § 7. **Fråga om kallelse behörigen skett.**
Mötet fastslår att kallelse skett enligt stadgarna.
- § 8. **Uppläsning av protokoll från föregående årsmöte.**
Protokollet, som varit infört i medlemstidningen J.P.-Bladet nr 1/2003, godkännes och lägges till handlingarna.
- § 9. **Styrelsens årsredovisning.**
Styrelsens årsredovisning uppläses summariskt och lägges till handlingarna. Bilaga 2.
Årsmötet tackade styrelsen med en varm applåd för väl genomfört arbete under året.
- § 10. **Revisorernas berättelse.**
Revisionsberättelse för år 2003 uppläses av Rune Karlström och lägges till handlingarna. Bilaga 3.
- § 11. **Fråga om fastställande av resultat- och balansräkning.**
Resultat- och balansräkningen för år 2003 godkänns. Resultatet balanseras i ny räkning. Bilaga 4.
- § 12. **Fråga om styrelsens ansvarsfrihet.**
Styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2003.
- § 13. **Förslag till utgift- och inkomststat samt årsavgift för nya räkenskapsåret.**
Budgetförslag för 2005 kommenteras av kassören Lars Eklund. Förslaget baseras på oförändrade årsavgifter om 125 kr. respektive 500 kr. Budgeten fastställs. Bilaga 5.
Ordf. Curt Eriksson redogör för verksamhetsplanen för år 2005. Bilaga 6.

§ 14. Val av styrelseledamöter och suppleanter

- A) Till styrelseordförande för ett år omväljs Curt Eriksson.
 - B) Till ordinarie ledamöter för två år omväljs Stig Johansson och Roland Bjurling.
 - C) Till suppleanter för ett år omväljs Göstha Johanson och Ingmar Eriksson.
 - D) Till ordinarie revisorer för ett år väljs Rune Karlström och Anders Ärlig.
 - E) Till revisorsuppleant för ett år väljs Karl-Erik Axelsson.
 - F) Till valberedning för ett år omväljs Kersti Leijon och Stig Lundh.
- Dessutom utser årsmötet Rune Adelhag till klubbmästare.

§ 15. Övriga ärenden.

Inga ärenden finns att diskutera.

§ 16. Mötet avslutas.

Sällskapets ordförande Curt Eriksson tackar mötesordf. och -sekr. för väl genomfört årsmöte och överlämnar var sin present.

Mötesordföranden uttrycker sin beundran över Sällskapets verksamhet och önskar lycka till i fortsättningen varefter han avslutar årsmötet.

Vid protokollet:

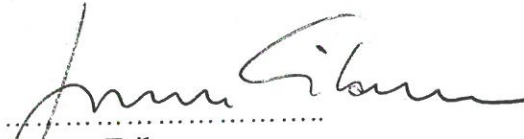

Katarina Wiklander

Årsmötesordförande:


Joacim Einvall

Justeras:


Karl-Axel Lundin


Ingmar Eriksson

Servicestationen!

öppet till 20.00

- Livs
- Släp
- Gasol
- ATG
- Däck
- Korv

Skolsta Bensin & Service AB
I närheten av Grillby. Längs väg 55.
Tel: 0171-47 40 84

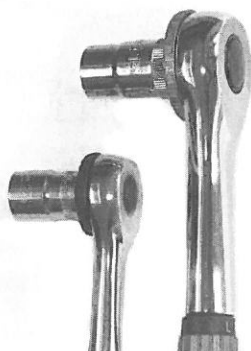


GRANZOW
TRYCKLUFTSTEKNIK
Komprimering Filtrering Torkning Styrning Service Energioptimering

Granzow AB

Malmagatan 3
745 37 Enköping
Tel 0171-478 000
Fax 0171-392 70
www.granzow.se

Ny teknik 60% lättare



Ny tillverkningsteknik och nytt materialval ökar hållfastheten på Bahcos 3/8" hylsnyckelsortiment. Den förbättrade materialstyrkan innebär att det nya sortimentet kan användas där det tidigare krävdes kraftfulla 1/2" hylsverktyg. Bahcos hylsnyckelsortiment är ända upp till 60% lättare än motsvarande hylsor i 1/2", något som uppskattas av bland annat service-tekniker och mekaniker som arbetar på rörlig fot eller använder hylsverktyg under långa arbetspass.

Artikel publicerad i Bahco Tools personaltidning "STÄLLSKRUVEN" nr 1/2004.

GLASÖGON
KONTAKTLINSER
MED ÖGATGARANTI

ÖGAT
Lagerströms Optik

KUNSKAP, ÖMTANKE OCH PERSONLIGHET

ÖGAT Lagerströms Optik
0171-357 33
Torgg. 29 Enköping

Maskin & Verktyg

— inköpskällan
för fackmannen —

Bolandsgatan 12, UPPSALA, Tel. 018-14 94 90

POWERTOOLS®



Powertools Sweden AB

Vi håller till i Bahco Tools lokaler. Historiskt härstammar vi från 1960-talet (Bahco Kraftverktyg). Sedan 1998 ingår också Hydraulverktyg AB.

Powertools Sweden AB bildades 1991 genom övertagande av Bahcos gamla tryckluftverksamhet från Nike. Hydraulverktyg startade 1989 av personal från Bahcos konstruktionssida. Båda parter har alltså gemensam bakgrund och den kraftsamling som skett är naturlig och marknadsmässigt riktig.

2001 köptes vi upp av AliaTool i Ljungskile och vi marknadsför nu även deras gängutrustning, de s k SL-armarna

Antalet anställda i Enköping 24 personer. Omsättningen beräknas 2002 till 40 miljoner.

Powertools Sweden AB

Box 928, 745 25 Enköping Tel 0171 - 229 60

Nordens bästa värmepump



**Brunnsborrning
och
Energiborrning**



IVT ENERGY



DERIVATA

LUFTVÄRD - VATTENVÄRD - ENERGITEKNIK

Dr Westerlunds gata 13, Box 2068 745 02 Enköping
Tel. 0171 - 219 55 Fax. 0171 - 365 42



Historik kring starten

Underlaget är hämtat ur artiklar och notiser i Enköpings-Posten.

22 oktober 1897.

En ny industriell anläggning af betydelse är redan på god väg att komma till stånd i Enköping. Det är nämligen frågan om att här anlägga en maskinverkstad i förening med gjuteri. I spetsen för detta företag står ingenjör J. Pettersson från Westerås, som vid sammanträde här i staden sistl. måndag lyckades intressera åtskilliga personer för saken derhän att de jemte herr. P. undertecknade sig som inbjudare och äfven verkställde åtskillig teckning i det påtänkta bolaget. Dessa personer äro rektor Åmark, apotekare Keijser, fabrikör Johansson i Fanna, källarmästare Johnsson, handl. Sjöman och rektor Lundin. Minimikapitalet är beräknat till 75.000 kr., deraf omkr 20.000 kr., redan tecknats här af ofannämnda och andra personer.

Som lämplig byggplats har man tänkt på några stadens tillhöriga tomter vid Östra Ringgatan ned mot ån.

22 februari 1898.

Från stiftarne af aktiebolaget "Enköpings maskinfabrik" inlämnades i fredags till stadsfullmäktige en motion med begäran att staden måtte upplåta nödig byggplats för fabriken och teckna aktier i bolaget för köpesumman. Motionen remitterades först till byggnadsnämnden och derifrån till drätselkammaren. I sammanhang härmed kan nämnas att af minimikapitalet 75.000 kronor i detta här påtänkta företag i det allra närmaste 60.000 kr. nu äro tecknade.

3 maj 1898.

Aktiebolaget Enköpings Maskinfabrik konstituerande

bolagsstämma hölls i lördags under borgmästare Wettervik ordförandeskap å sparbankslokalen med aktietecknare i nämnda bolag, hvilka dervid antogo framlagt förslag till bolagsordning.

Till verkställande direktör utsågs ingenjören Pettersson med årslön 4.500 kr. och 10 procent och utsågos till ledamöter i styrelsen fabrikör J.P. Johansson i Fanna, källarmästare J. Johnsson och slagtarmästare C.A. Erlandsson med handlandena A. sjöman och Alex. Andersson som suppleanter.

Revisorer blefvo rektor Åmark och kamrer A. Wallin. Första aktieinbetalningen 50 procent skall enligt beslut ega rum senast den 15 nästa juni. Till organisationskostnader begärdes 5.000 kr. och öfverlämnades åt styrelsen att bevilja skäligen sådan.

5 augusti 1898.

Byggnadsarbetet vid Enköpings maskinfabrik har nu fortskridit derhän, att bottenvåningen delvis är uppmurad. Den stora byggnaden, som får en längd af 212 fot och en bredd af 52,5 fot, blir att döma af ritningen, utförd af ingenjör Pettersson, synnerligen pryddlig och uppföres i två våningar, den öfre dock som lanternin utefter husets hela längd. Åt gårdssidan blifva de yttre konturerna i hufvudsak lika, men gårdsfasaden afbryts af tvenne utbyggnader. I bottenvåningen komma att inrymmas kontor, chefsrum, bredvid hvilket ett brandfritt kassahalf är överlagadt, snickareverkstad, alla vettande ut från norra gaveln, vidare maskinverkstad, plåtslageriverkstad och smedja samt gjuteri. Lanterninvåningen upptages deremot i sin längd af traversbanor. Monteringen, som skall ske med fullt moderna arbetsmaskiner, kommer att bedrivas med fart, så att redan i höst arbetet skall kunna taga sin början, beträffande åtminstone en del af de blifvande tillverkningsbranscherna. Fabriken, som är beräknad att sysselsätta 100 arbetare, skall i detta sitt första tillverkningsstadium upptaga en arbetsstyrka om 30 a 40 man. Grunden till fabriksbyggnaden har lagts af grundläggare Magnusson. Byggmästare L.P. Sten har det öfriga byggnadsarbetet om hand och ingenjör Pettersson öfvervakar det hela som kontrollant.

Forts sid 9

Forts från sid 8

11 november 1898.

Enköpings maskinfabrik inregistrerad. Patent- och registreringsverket har den 7 dennes beviljat registrering för aktiebolaget Enköpings maskinfabrik, som har till ändamål att i Enköping anlägga en mekanisk verkstad med gjuteri för tillverkning och reparation af lokomobiler, fasta ångmaskiner och ångpannor samt dermed jemförliga arbeten.

Aktiekapitalet uppgår till 75.000 kronor och kan utgöra lägst 75.000 högst 200.00 kronor samt är fördelat i aktier á 100 kronor till viss man. Styrelsen, som har sitt säte i Enköping, utgöres af källarmästare John August Johnsson, fabrikören Johan Petter Johnsson och slagtarmästaren Carl August Erlandsson, alla i Enköping. Firman tecknas af en hvar af styrelsens ordinarie ledamöter.

30 december 1898.

Enköpings maskinfabrik står nu i det närmaste alldeles färdig och är en byggnad, som i allo genom sin soliditet och sina vackra former pryder sin plats. Åtskilliga arbetsmaskiner fattas visserligen ännu, men sedan nu en 12-hästars lokomobil blifvit uppsatt att användas som drifkraft, till dess man hunnit tillverka ångmaskin, är fabriken i och med denna vecka i gång och arbetspersonalen fullt sysselsatt med redan ingångna beställningar.

13 januari 1899.

Gjutning företogs för första gången i onsdags vid Enköpings maskinfabrik. Den lyckades förträffligt, tack vare de utmärkta anordningar, som icke blott i giuteriet utan öfverallt inom den präktiga fabrikslokalen äro vidtagna. Många intresserade åsågo det vackra och intressanta arbetet.

24 jan. 1899.

Enköpings maskinfabrik har under senaste veckorna

fått hem ytterligare åtskilliga nya arbetsmaskiner. De stora tomrummen i de präktiga arbetslokalerna fylls sålunda efterhand - den största maskinen väntas inom kort - och arbetet går nu med lust och fart. Beställningar ligga inne och nya ingå nästan dagligen.

4 april 1899.

Enköpings maskinfabrik, bolagsstämma (Utdrag) Härpå blef styrelsen enhälligt återvald och utgöres af, källarmästare John Johnsson, fabrikör J. P. Johansson och slagtarmästare C. A. Erlandsson, af vilka hr Johnsson valdes till verkställande direktör. Styrelsesuppleanter blefvo handl. A. Sjöman och Alex. Andersson. Till revisorer återvaldes äfvenledes rektor Åmark och kamrer Wallin med kollega Vieweg som suppleant.

Redan vid stämman tecknades å framlagda listor, nya aktier till ett belopp af 10.100 kr. För intresserade lemnas här nedan några uppgifter ur styrelsens förvaltningsberättelse. Den solida och präktiga fabriksbyggnaden, som efter ritning af ingenjör John Pettersson uppförts af byggm. L. P. Sten, har kostat 35.700 kr. För 50.000 kr. hafva maskiner, lokomobil och öfriga inventarier inköpts. Den 12 okt. 1898 tog arbetet i fabriken sin början och speciellt under innevarande år hafva stora beställningar ingått från skilda håll. F. n. sysselsätter fabriken 50 man, men är meningen att öka arbetstyrkan till 100 man. Då man kommer i full gång, anser styrelsen att affären med säkerhet skall lemna ett mycket godt resultat men härtill fordras större rörelsekapital, hvarföre styrelsen föreslagit att bolaget utsläpper nya aktier till ett belopp af 25.000 kr. hvarigenom aktiebeloppet skulle bli inalles 100.000 kr. samt att mot inteckning i bolagets fasta och lösa egendom anskaffas ett lån å 50.000 kr. Med detta kapital anses företagens framtid tryggad. Som ofvan nämnt beslöt stämman i öfverensstämmelse med styrelsens förslag.

**TAMMERFORS
KONDITORI HB**

Stora torget 1 · Tel. 0171 - 301 71

ELBOLAGET

BERT HALLQVIST AB

Idrottsallén 4 Enköping Tel 47 70 20



TV, Video, Reparationer

TV-verksta'n

Kenneth & Tobbe
Drottningg. 3, tel. 0171-44 04 00

■ KI Hansson ■

SKÄLBY BIL & PLÅT

- Service
- Bilreparationer
- Hjulinställning
- Reservdelar
- Bilplåt
- Motorinställning

Tel 0171-351 88, Vårfru, Skälby

Dansk medlem gjorde ett fynd!

Sällskapet har under flera år sökt efter en ställbar tång, enligt patent nr 5636. Patentet var beviljat den 23 januari 1894.

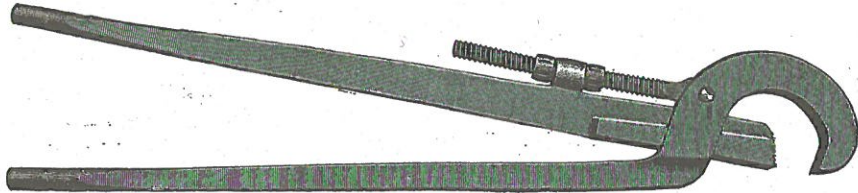
Vår medlem Bent Nielsen har nyligen påträffat denna typ av tång. (se bild)

Den är inte till salu, säger han men den kan eventuellt få lånas vid något speciellt tillfälle. Enligt patentskriften är den speciellt användbar som rörtång. Konstruktionen medger, att tången vid en viss inställning ger ett gott grepp även om rördiametern varierar något t. ex. ovalitet. De tekniska uppgifterna är hämtade ur B. A. Hjorth & Co:s katalog 1895.

50 D B. A. HJORTH & Co, Stockholm.

Nyhet! *SKIFT-TÅNGEN.* **Nyhet!**
Patenterad i in- och utlandet.
Tillverkning: **Enköpings Mek. Verkstad.**

Kelt och hället af stål.
*
Säljes under full garanti.



Kelt och hället af stål.
*
Säljes under full garanti.

Denna nya skifttång, tillverkad uteslutande af bästa svenska stål, är den enklaste, starkaste, lättaste och mest ändamålsenliga som existerar. Af dess stora fördelar framhållas följande:
Lätt ställbar för olika rördimensioner. Lätt att isärtaga och skärpa. Griper lätt äfven ovala rör. Den ställbara käftens fasthålls medelst tvänne muttrar, hvadan handhafvandet är precis som vid en vanlig ej ställbar tång. Den ställbara käftens skärpbara del är lång, hvarigenom tången är varaktigare än någon hittills använd.
Tångerna tillverkas med största omsorg och efter goda stålmallar, så att alla blifva lika, hvarföre, om någon del behöfver ersättas, tången ej behöfver insändas, utan passande extra delar kunna rekvireras.

N:o	Hela längden mm.	För rör jemte muff till	Största grip- vidd mm.	Minsta grip- vidd mm.	Vigt ca kg.	Pris Kr.	Reservdelar			
							Krokig skänkel pr st. Kr.	Rak skänkel pr st. Kr.	Skruf med nit pr st. Kr.	Muttrar pr st. Kr.
1	350	1/2 eng. tum	37	5	0,8	7.—	2.90	2.90	0.95	0.25
2	450	3/4 " "	55	8	2	8.—	3.25	3.25	1.25	0.25
3	600	2 " "	70	12	4,0	10.—	4.—	4.—	1.70	0.30
4	850	3 " "	105	15	5,7	14.—	5.75	5.75	2.10	0.40

Bilkompaniet



AUDI

Mästergatan 1, Enköping
Tel 0171-855 00

Boka din hyrbil hos

Hertz

Westerlundsgatan 15, Enköping.
Tel. 338 80 hertz.enkoping@telia.com

Flora Blomsterhandel



Butiken med det "lilla extra"
Fjärdhundragatan 44 · Tel 300 51

Elvbygg ab
0171-38883

NYBYGGNAD
RENOVERING
DIAMANTBORRNING
OM- och TILLBYGGNAD

Studieresa till Tyskland

Carl Albin Johansson

I maj 1913 erhöj min far ett stipendium på 475 kr av kungl.kommerskollegiet, för att studera kvarnmaskin-industrien i utlandet, och här börjar reseskildringen:

Jag anträdde resan 22 mars, då jag denna tid hade bäst tillfälle att göra resan. Det närmaste målet var Berlin. Där besökte jag Stahbs mjölnarskola i Karlhorst, en förstad till Berlin. Jag blev välvilligt mottagen av direktör Stahb, som visade mig de arbeten, som eleverna utfört. I skolan lämnas undervisningen förutom i vanliga läroämnen i teknisk skola: malning, kvarnbyggnad, kännedom om olika sorters beskaftenhet m.fl. teoretiska ämnen för mjölnare och kvarnbyggare. Skolan indelas i fyra grupper, 4 månader i varje. Kostnaden för en lärjunge är 70 mark. Vid fritt val av läroämnen är kostnaden 100 mark.

Herr Stahb ledsagade mig sedan till en kvarnstensfabrik, som jag önskade se, och blev där av ägaren och verkmästaren visad olika sätt att framställa kvarnstenar på och de olika material som användes. I Tyskland användes ett stort antal s. k. franska kvarnstenar sammanfogade av mindre flintstycken, som tages från la Ferté sur Joarre nära Paris.

Från Berlin reste jag till Dresden där jag besökte firman Flammger, Zudse & Co. De har en speciell fabrik för triörer, och var där i tillfälle att se de olika typer av dessa maskiner, konstruerade för olika sädeslag och olika sorteringar. Den tekniska chefen visade mig dessutom hela anläggningen, och de specialmaskiner och arbetsmetoder, som användes för denna fabrikation. Det är även av intresse att se hur väl de tyska firmorna ordnar för sina arbetares bekvämlighet inom fabriken. Här liksom i andra fabriker jag besökte hade varje arbetare egen garderob, gemensamt tvättrum för varje avdelning, och kök med ångapparater, där arbetarna kunde värma sin mat samt matsal. Allt var enkelt anordnat men snyggt och

trevligt.

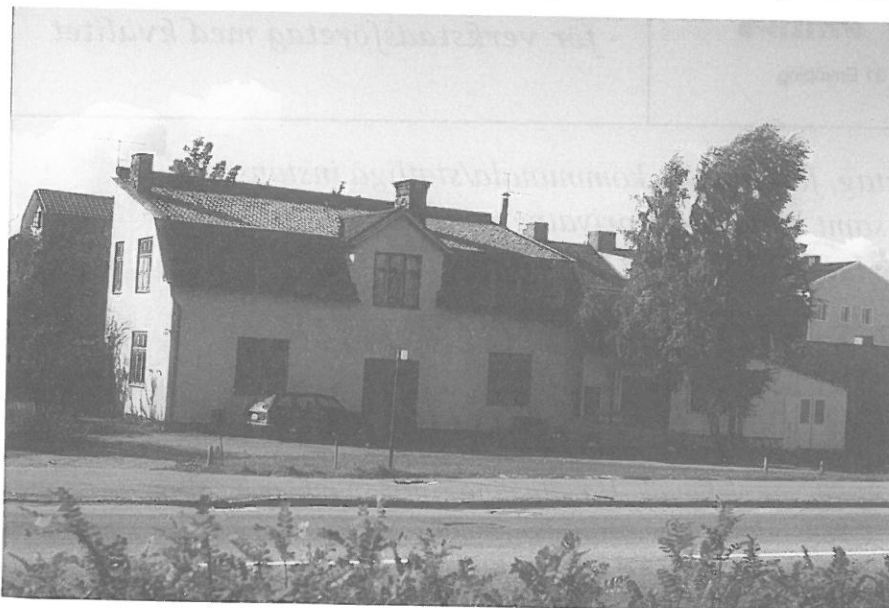
Efter att ha sett experimentavdelningen som låg i kontorsbyggnaden ledsagade mig affärschefen till staden och bjöd på middag, varefter jag sa farväl. Sedan reste jag till en liten stad som heter Nossen, till en fabrik som tillverkar spets- och skalmaskiner. Där blev jag också mottagen på ett förekommande sätt. Även här blev jag visad på de olika maskiner de tillverka. Som spets- och skalmaskiner spela stor roll vid kvarnar, har denna fabrik specialiserat sig på dessa maskiner och ha efter mångårig erfarenhet, framställt en typ som motsvarar högt ställda anspråk. Dessa maskiner levereras både inom landet och på export. Speciellt Ryssland är stor importör av tyskarnas kvarnmaskiner.

Vid passerandet genom Leipzig, passade jag på att köpa en del facklitteratur. Fortsatte sedan till Bitterfeld, besökte en fabrik, som specialiserat sig på skalmaskiner för tillverkning av korngryn. Dessa maskiner är något dyrare i pris, än dem vi använda för samma ändamål. Då de arbeta fullständigt automatiskt, torde det vara lönande även för mindre kvarnar att använda sådana.

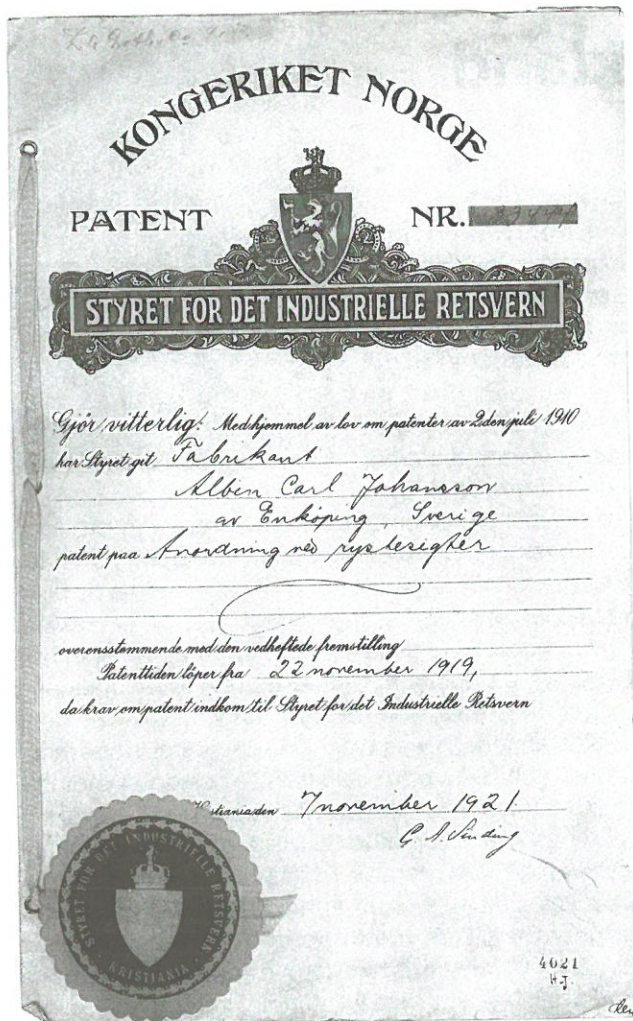
Från Bitterfeld reste jag sedan till Witterberg där A. Wetzegs maskinfabrik för kvarnbyggnader låg. Jag blev där av en son till ägaren ledsagad genom hela fabriken. (Denna son har sedan avlidit under strid vid Rugen.) Fabriken sysselsätter över 500 arbetare, och tillverka alla maskiner till dessa kvarnar. De bygger upp lokalerna till dessa. Alla deras maskiner voro ytterst eleganta och särskilt deras typ av valsstolar bar spår av högt uppdriven teknik inom branchen.

Som drivkraften spelar stor roll vid kvarnar gjorde jag mig underrettad om, vilken kraft som var vanligast i Tyskland, där tillgången till vattenkraft saknas, i de flesta fall anses den moderna ångmaskinen vara mest ekonomisk, vid jämn drift, och en kraftåtgång av 25 - 40 hk. Det spelar ju stor roll, vilket bränsle som var största tillgång på. Jag frågade vid fabriker, där de använde briketter till eldning, om det ej vore billigare att använda elektriska motorer. Då fick jag till svar att ångmaskiner ställde sig betydligt billigare.

Forts sid 12



Enköpings Kvarnstensfabrik på 1960-talet. (Mitt emot nya Resecentrum)



På grund därav reste jag till den världsberömda fabriken för lokomobiler i Magdeburg R. Wolfs maskinfabrik, som tillverkar lokomobiler från 12 - 800 hk och de bästa av dessa typer har vid verkställda prov endast förbrukat 0,360 kg kol pr. hkh. Jag blev mycket välvilligt mottagen, och en ingenjör anvisades att ledsaga mig genom fabriken. En bil stod till vårt förfogande och vi reste till de nybyggda anläggningarna i Salbke, några kilometer från staden. Där såg jag först provningsavdelningen, där ett 30-tal lokomobiler från 20 - 400 hk stod uppställda och avprovades, innan de sändes till respektive kunder. Vidare såg jag de andra kollosala avdelningarna inom fabriken, där sinnrika arbetsmaskiner, av vilka en del var tillverkade vid verkstaden. Efter att ha blivit instruerad, så mycket som den korta tiden tillät och undfärgad på bästa sätt, sade jag farväl och blev önskad välkommen åter. Vidare besökte jag en kvarnstensfabrik, vilken i fråga om tillverkning ej hade något nytt, men jag blev i tillfälle att se en massa maskiner för kvarnar av olika typer.

Jag besökte även en mindre fabrik som tillverksstolar, där ägaren tycktes misskänka att jag kom för att studera tillverkningen och konkurrera med honom. Därför lät han några arbetare placera en valsstol på en vagn, och dra ut den på gården där jag fick studera den. Detta är det enda ställe jag på resan besökte där de visade någon misskänksamhet. Denna typ av valsstol som jag fick se hade ej något intresse, fast de skilde sig något från de typer jag förut sett.

Från Magdeburg reste jag till Braunschweig där jag fick se G. Luthers A. G. fabrik för mjölbyggeri. Där

Forts sid 13

ELBYRÅN
Thorsell & Son
TELEFON 301 78, 323 94

- Installationer
- Reparationer
- Armaturer
- Kostnadskalkyler



VI SÄLJER Cylinda PHILIPS

Kungsgatan 16-18, 745 31 Enköping



**MEKANISKA
VERKSTÄDERNAS
RIKSFÖRBUND**

- för verkstadsföretag med kvalitet

Över 300 företag, föreningar, kommunala/statliga instanser
samt hundratals privatpersoner.

Kan inte ha fel! Köp dina varor/tjänster av oss!



Stan's största städbutik
Sintra Kvalitetsstäd AB

Nyhet! Nu på nätet. Besök vår webbutik. Handla dina varor snabbt och enkelt.

Web adress: www.stadshopen.nu

Salavägen 5, Box 2033, 745 02 Enköping, Tel 0171-260 40, Fax 070-615 75 61

Forts från sid 12

ledsagades jag genom anläggningen av en av firmans ingenjörer. Denna fabrik sysselsätter över 2.500 arbetare samt c:a 300 ingenjörer och tjänstemän. De exporterar sina maskiner över så gott som hela världen, och bygga fullständiga kvarnar. Deras maskiner äro alla väl utexperimenterade och fabriken är en av de största på detta område. Jag uttalade en önskan att se en mindre kvarn och genast fick jag en ingenjör som vägvisare. Vi gjorde sällskap till en kvarn som det tog en halv timme med tåg att komma till. Det var en by som hette Bienrode, där vi blev mycket väl mottagna av herr Muller som var kvarnens ägare. Jag fick grundligt studera kvarnen som var inrättad för både råg- och veteförmalning omkring 7 ton per dygn. Skrotningen utfördes av två stycken fyrvalsstolar. Siktningen utfördes av en fyrdelad plansikt. Utmalningen gjordes för råg på franska kvarnstenar, och siktningen på en tvådelad plansikt. Utmalning av vete gjordes på porslinsvalsstolar. Allt gick automatiskt och fordrade ringa tillsyn, lämnade ett vackert mjöl, och gav god förtjänst till ägaren. Herr Muller ledsagade mig även till stall, ladugård och svinhus, visade sin trädgård. Under tiden frågade han mig om förhållandena i Sverige, varom han liksom många andra tyskar, hade ett dunkelt begrepp. Vi sade efter en lång visit farväl till vår gästfria värd, varefter vi återvände till staden och jag fortsatte min resa till Hamburg.

Där hade fabrikerna i branchen specialiserat sig på tillverkning av maskiner för gryntillverkning. Jag besökte 2 sådana fabriker, deras tillverkning voro i huvudsak lika, endast detaljer, där varje fabrik hade sina patent, som skilde sig åt. En maskin som väckte mitt synnerliga intresse, var en sorteringsmaskin av vilken jag ej sett något liknande förr. Den arbetar efter en annan princip än jag förut sett. Sorteringen sker i zigzak-gångar. Sorteringen är utomordentligt noggrann, vilket sädeslag det än gäller. Huvudsakligen används den, för sortering av skalade och oskalade korn, vid tillverkning av havre- och risgryn. Den kan även användas som universalsmaskin. Efter att även här besökt en kvarnstensfabrik, fortsatte jag till Lubeck.

Där besökte jag Ewers & Meisners maskinfabrik som voro specialister på valsstolar, och även här fick jag se hela anläggningen. Denna firma exporterar många valsstolar till Sverige. Men Ryssland är den största importören, både från denna firma, men även från de övriga firmorna jag besökt.

På min resa har jag dessutom varit i tillfälle att få kännedom om saker, som jag ej förmår att skildra, men som jag hoppas skall giva uppslag till nya ideer, som motsvarar nutidens fordringar och vilka jag vill försöka tillämpa till gagn för både mig själv och min verksamhet.

Hjärtligt tack

Gustav Larsson, Enköping, för Rörtång nr 91, kniv tillv. av Frosts i Mora, två glasskärare och utl. skiftnyckel som användes i t ex slättermaskiner.

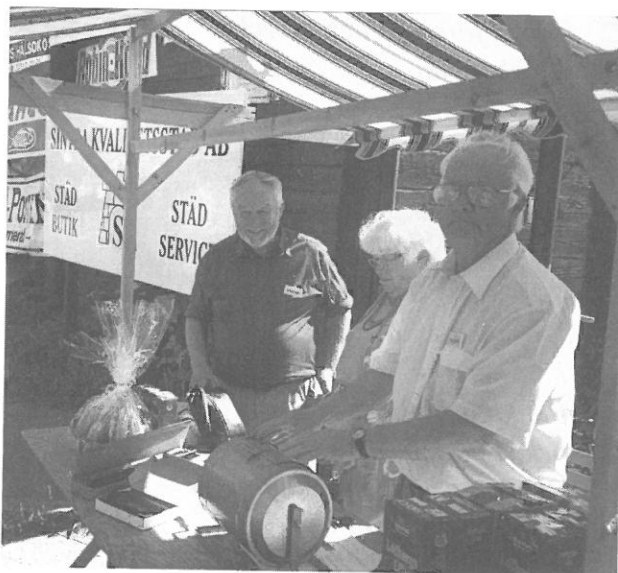


Efterlysning

Lösa bilder sökes till detta album för komplettering. Köpes eller bytes. Allers Familjejournal utgav detta 1937.

Curt Eriksson. Telefon 0171 - 303 48
Privata medlemmar annonserar gratis i JP-bladet

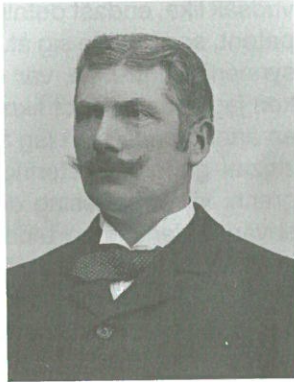
Hjärtligt tack



till våra medlemmar för Edra välvilliga arbetsinsatser vid JP-dagar med mera.
I år blir det den 21 augusti.

John Johnson allsidig och driftig ledare

John Johnson (1856-1938) hade ett brett register och många järn i elden. Under sina år i Enköping hann han med att vara krigare och hotellvärd, verkstäl-lande direktör, politiker och fastighetsägare. Under många år hade han ett mycket nära och gott samarbete och gemensam fritid med J.P. Johansson.



Egentligen hette han Johan August i förnamn men som så många andra gjorde han en liten ändring och blev känd under det mera moderna och lättuttalade namnet John Johnson.

Vid vårt tidiga forskningsarbete om J.P. Johansson dök namnet John Johnsons upp i handlingarna, som många gånger bestod av svåräst gammal handskriven text på gulnat papper. Första gången trodde jag namnet var feltytt eller möjligen felskrivet och skulle läsas som J.P. Johansson. Men då namnet John Johnson återkom flera gånger och i olika

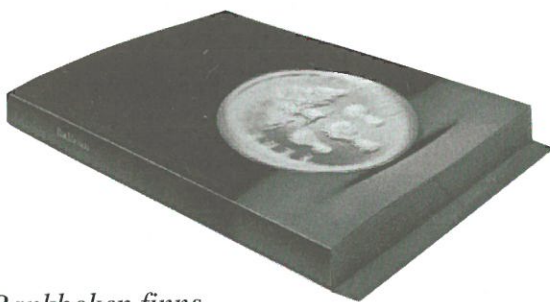
sammanhang insåg jag att han var en person med egen identitet och som skulle låta tala om sig i många sammanhang.

John Johnson föddes 1856 i Solberga utanför Jönköping av föräldrar som var jordbrukare. I ungdomsåren flyttade han till Stockholm där han under många år var servitör, kock och därefter källarmästare på en liten krog vid Kornhamnstorg. På samma krog arbetade också Elin Svensson som servitris eller kallskänka. Hon hade tillsammans med sin kusin Sanna Raum flyttat från en norrländsk kuststad till Stockholm. Så småningom gifte sig John Johnson med Elin Svensson och Sanna Raum med en driftig tysk invandrare som hette Franz Heiss. Familjerna trivdes bra tillsammans umgicks flitigt och smidde gemensamt planer för framtiden. Krogen vid Kornhamnstorg hade ett strategiskt läge i södra delen av Gamla stan där en stor del av den livliga båttrafiken till och från Mälaren lade till. Under dessa år expanderade Mälärstäderna vilket bidrog till att båttrafiken ökade. Därmed fick också krogen fler gäster och större omsättning vilket gjorde det möjligt för John och Elin att bygga upp ett betydande sparkapital.

Forts sid 15

BANKBOKEN

en guide som hjälper dig
förstå, förenkla och utveckla
din ekonomi.



Bankboken finns
också på Internet.
www.sparbankenenkoping.se



Sparbanken
i Enköping

Bäst i Uppland?? Testa oss!!



Vår fortsatta satsning i Uppsala gör att vi
på ett ännu bättre sätt kan erbjuda dig
och ditt företag totala transportlösningar.

Danzas ASG Eurocargo AB

Sofielundsgatan 5, Box 195
751 04 UPPSALA

Tel: 018-65 04 00 (VX) 018-65 04 10 (bokning)

Fax: 018-69 54 90 (försäljning)



VI STÄLLER UPP FÖR DIG

John och Elin Johnson samt Franz och Sanna Heiss spekulerade säkert en hel del om vad som skulle kunna hända med sjöfarten och krogen när den pågående järnvägsutbyggnaden till Bergslagen, Västerås och Köping blev klar. Enköping med den omgivande rika jordbruksbygden och planerad järnvägs

förbindelse, som förväntades locka industrier och besökare till staden, bedömde de som en framtidsstad.

Vid den tiden hade Franz Heiss blivit ganska förmögen tack vare sin lyckade lansering av Pilsnerbier i Sverige.

I Enköping förutsåg styresmännen betydelsen av järnvägens tillkomst och insåg behovet av ett stadshotell. Då järnvägen var färdig och började trafikeras i december 1876 besannades förväntningarna på både bättre kommunikationer och en ökande tillströmning av resande till staden. Vid den tiden hade Enköping cirka 2 500 invånare, och uppförande av ett stadshotell ansågs fortfarande angeläget rnen befann sig bara i ett planeringsskede.

Först tre år senare stod Stadshotellet färdigt att bli det centrum för gästernas förplägnad och härbärgering samt för stadens nöjes- och sammanträdesliv. Det bestod av bland annat 18 resanderum, stor "festivitetslokal", stor gemensam krogسال och särskilda matrum, stadskällare och lokal för biljard. På

gården uppfördes stall, vagnhus och nödvändiga ekonomibyggnader.

Förste innehavaren av Stadshotellet hette Magnus Svanfeldt och kom från Uppsala.

Invigningen ägde rum i oktober 1879 med stor middag på eftermiddagen och därpå följande bal till klockan 3 på natten. Fler än 200 gäster deltog.

Stadshotellet som byggnad och de tjänster som erbjöds motsvarade förväntningarna hos både Enköpingsborna och tillresande gäster. Entreprenören Magnus Svanfeldt var framgångsrik som krögare, omtyckt och hade många gäster och god omsättning.

Då kontraktet med honom löpte ut efter 9 år förnyades det inte. Skälet är obekant. Emellertid öppnades därmed en möilighet för John och Elin Johnson att överta verksamheten.

Källarmästare John Johnson

Ny arrendator blev John Johnsson som övertog verksamheten 1888. Han var då 32 år gammal.

Förmodligen fick han hjälp av Franz och Sanna Heiss med lån och garantier för etableringen.

John Johnson beskrevs som en jovialisk och fryntlig man, väl förfaren i yrket och populär bland Stadshotellets gäster och Enköpingsborna i allmänhet. Även hans hustru Elin var starkt engagerad i verksamheten. Hon hade mycket goda erfarenheter av restaurangrörelse och visste hur matgästernas öns-

Forts sid 16



GRANNGÅRDEN

Linbanegatan 14 · ENKÖPING · Tel. 0171-265 41



**Park- och lek-
utrustning**
med stil och kvalitet

nifolAPPSET.

Litslena Björksäter, 745 96 Enköping
Tel 0171-270 80, Fax 0171-272 99
www.nifo-lappset.se

Blå Huset vid ån

FÄRG - TAPETER - MATTOR

Spånkorgar
Allmogefärg



FÄRG
NYANSA
TEKNISKT
OCH MILJÖVÄNligt

NYANSA

Färgnyans i Enk. AB
ÅGATAN 19
TEL 0171 - 377 60

Forts från sid 15

kemål skulle tillgodoses. Tillsammans drev de Stads-
hotellet professionellt vilket medförde att både ho-
tell- och matgästernas antal ökade och omsättningen
steg. Det var goda tider för källarmästarparet John-
son.

Järnvägens tillkomst bidrog till att dr Westerlund fick
fler patienter och Stadshotellet fler gäster från
avlägsna platser i både Sverige och utlandet. Då dr
Westerlunds praktik låg granne med Stadshotellet
var det naturligt att många av patienterna åt och
bodde där. Några blev till och med kurerade på
Stadshotellet. Det berättas om en mycket
framstående kvinnlig pianist som drabbats av så
kraftig rampfeber att hon inte klarade av att uppträda
inför publik. För henne ordnade dr Westerlund så att
hon fick spela på Stadshotellets stora flygel i eget
rum bakom ett par skjutdörrar. Där satt hon ofta i
ensamhet och spelade. Vid ett sådant tillfälle kom dr
Westerlund till henne och sade: "det där lät ju
fantastiskt bra, och det tycker alla andra också",
varefter han öppnade skjutdörrarna och en
fullproppad salong med vilt apploderande åhörare
visade sig. Eller detta lär pianisten blivit botad från
rampfebern.

År 1893 inköpte källarmästare Johnson en ytterst
elegan omnibus att dragas av hästar och avsedd för
transport av gäster mellan järnvägsstationen och
Stadshotellet. I Enköpings-Posten den 8 augusti stod
att läsa: Vagnen är ett mycket vackert prof på svenskt
arbete i denna bransch och lär vara den första i sitt
slag i Sverige från firma Carlssons söner i Stockholm.
Den kostar 2 600 kr.



Den hästdragna droskan innebar en betydande förbättring
av servicen för Stadshotellets gäster. På bilden syns den
framför Stadshotellets entré.

Forts sid 18

*Hjärtligt
välkommen
till oss*



KONDITIONÄR
Drott
0171-317 04
Drottninggatan 2

Här kan du koppla av en stund med kaffe
och dopp. Vi har Kaffebrod, semlor, bakelser,
tårter, matbröd, smörgåstårter,
brölloptårter, mm -Allt från eget bageri.

*Trevlig uteservering
under sommaren*

ahlsell
proffs
marknad

Tallbacksvägen 2, 745 42 Enköping
Tel 0171-228 71, 228 70(vx) • Fax 0171-278 43
E-post: info@ahlsell.se

Leveranser i hela Sverige

Bosch - Whirlpool - LG Electronics - Siemens -Upo



.....Kök & tvätt.....
Handelshuset AB
Kungsgatan 30 Enköping
Tel: 0171-479200

Fast lågt pris!
Vitvaror direkt till din dörr

www.vitvaror.net

 **TOYOTA**
i Enköping hos 
Enköpings Motorverkstad AB
Linbaneg. 8. Tel 0171-331 00
www.emvab.se

WIDÉNS

VILLAVENTILATION AB

Myrängatan 14
SE-745 37 ENKÖPING, Sweden

Auktoriserad service
Försäljning av reservdelar till
ABB Bostadsventilations alla produkter
Tel 0171-47 93 70 · Fax 0171-47 93 71
Bil 070-513 68 93

 **EUROMASTER®**
DACKSPECIALISTEN I EUROPA

ENKÖPING

Vi däckar alla

Mästergatan 1
745 37 Enköping
Tel 0171-235 04 Fax 0171-247 90

Urban
KLIPPSTUGA
ENKÖPING · 0171-243 43

Medlemmar i
J.P. Johansson-sällskapet
betalar endast **160:-** för klippning.
Medlemskort uppvisas.

Det självklara valet...

**Tidningen hem
i brevlådan för**

4:71*/dag

* Vid helårsprenumeration

ENKÖPINGS-POSTEN

V. Ringgatan 12. Enköping

PRENUMERATIONSAVD.
0171-41 46 00



**Tilltalande, tydlig och tålig
- det är så man märks !**

Stor kunskap och ett brett produktprogram är vår styrka och din garanti för bästa märkresultat.
Hör av dig för ett givande samtal!

Tel 08-83 40 10 Fax 08-27 17 59

info.se@ostling.com www.ostling.com

- Bläckstrålemärkning
- Elektrolytetsning
- Nålprägling
- Varmprägling



- Tampongtryck
- Lasermärkning
- Screentryck
- Visionsystem

Forts från sid 16

Under åren 1906-1909 fanns alternativ till Stadshotellets hästdragna omnibus. Då var det möjligt att åka tåg till Enköpings hamnstation och därefter gå de tre kvarteren till Stadshotellet. De som inte skulle till centrum kunde stiga av vid någon av hållplatserna Nordströms Linbanor, Parken eller Enköpings Maskinfabrik. Resande som kom från Runhällen-linjen kunde åka ända till Enköpings Maskinfabrik utan att byta tåg. Stadshotellet var abonnent vid Stockholm Allmänna Telefonaktiebolag och hade telefonnummer 5.



Omtalade fester

De mest omtalade festerna på Stadshotellet under John Johnsons tid som källarmästare var följande: Vid sin äldsta dotters bröllop i juni 1889 bjöd Doktor Westerlund på middag i festvåningen. I november 1893 inbjöd nyutnämnde borgmästaren Th. Wettervik röstberättigade inom Enköpings samhälle till supé i Stadshotellet. Cirka 150 röstberättigade Enköpingsbor hörsammade inbjudan.

Källarmästarparet John och Elin Johnson innehade Stadshotellets restaurang- och hotellrörelse i hela 18 år- 1888-1907.

Enköpings Stadshotell. I sin glans dagar var byggnaden en prydnad vid Stora torget, och de olika aktiviteter som bedrevs i den ett i vida kretsar omtalade och uppskattade arrangemang

I år (2004) hänger rivningshot över byggnaden och någon hotell- och restaurangverksamhet har inte bedrivits på många år.

Hans E Söder

Källor: Hans Lundqvist och Från "Sista styvern" till Enköpings Stadshotell
Fortsättning i nästa nummer.

MATS LIF
Leg.tandläkare

Sädhussgatan 1B
722 15 Västerås
Tel 021-12 40 28
0708-84 87 88

Håller det här verktyget livet ut?

Det beror på det här verktyget.

1. Du kommer åt lättare i trånga håren. Käftarna är smälare och mer svinkade.
2. Aggressiva tänder – små långa in och stora långa ut – ströklade inåt ger bättre grepp.
3. Hela skogen väljer mindre. Trots det är den starkare.
4. Käftgapet är minst 20% större, du kan gripa större rör.
5. Längre grepp ger bättre hänsjäng, du slipper ta i så mycket.
6. Ingen klämrisik.
7. Mycket varm yta med hög friktion på mark och stabil kärna.
8. Större effektiv arbetsvinkel. Varje drag på muttern eller röret blir längre.
9. Tången tryckpunkter ligger närmare din hand, belastningen på handleden minskar.
10. Bata runda former. Låga risk för smärtsamma punktblåsor.

BAHCO

Bahco Verktyg 0071/762 20 och består av informationssystem om ergonomiska verktyg



Jean-Pierre Levrey

Bahco flyttar huvudkontoret till Enköping

Bahco Group AB flyttar sitt huvudkontor från Sandviken till Enköping. Genom att samla koncernledningen och den internationella sälj- och marknadsorganisationen på samma plats ska beslutsvägarna förkortas och kundorienteringen öka.

-Med Enköping som bas ska Bahco ytterligare stärka positionen som ett världsledande företag inom professionella handverktyg, säger Jean-Pierre Levrey, VD för Bahco Group.

-Genom att samla Bahcos ledning i Enköping blir vi effektivare internt och kan öka kundorienteringen. Bahco och staden Enköping har också en lång historia tillsammans och vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete, säger Jean-Pierre Levrey, verkställande direktör för Bahco Group AB.

Bahco, som sedan 1999 ingår i den amerikanska verktygskoncernen Snap-On Inc, ingick under en stor del av 1990-talet i stål- och verkstadsföretaget Sandvik. Under denna tid fanns huvudkontoret för Bahco-koncernen i Sandviken. Huvudkontoret flyttar till Enköping den 1 april.

Internationellt nav

-Enköping är Bahcos internationella nav för försälj-

ning och marknadsföring. Flera andra resurser för verksamhetsstyrning och stödfunktioner är också samlade här. Med företagets koncernledning i Enköping kan vi bli ännu effektivare i att utveckla Bahcos starka varumärke och stärka vår internationella marknadsposition, säger Per Törnell, vice VD och marknadsdirektör vid Bahco Group AB.

Bahco Group har idag drygt 2500 anställda och en årlig omsättning på nära tre miljarder kronor. Företaget är representerat internationellt genom 40 säljkontor världen över som i sin tur har ett nära samarbete med ett stort antal lokala distributörer.

Fakta om Bahco Group

Redan 1886 började Bahco Group AB tillverka sågar under varumärket "fisk och krok". År 1888 uppfanns rörtången och 1892 skiftnyckeln av en av företagets grundare, J.P. Johansson. Idag producerar företaget ett brett sortiment av handverktyg såsom sågar, skiftnycklar, fasta nycklar, hylsor, skruvmejslar, tänger, filar, bandsågsblad, hålsågar, bågfilmsblad, liksom sekatorer och andra beskärningsverktyg. Verktygen används av professionella användare i hela världen. Produkterna distribueras globalt med hjälp av företagets försäljningsorganisation i mer än 40 länder. Bahco har mer än 2500 anställda och en årlig omsättning på omkring 300 MUSD.

Nya utnämningar

Härmed har jag nöjet att meddela följande utnämningar inom Supply & Operations:

Joacim Einvall, som tidigare utnämnts till **chef för inköp av externt tillköpta färdigprodukter** och rapporterar till mig, kommer nu att helt övergå till sin nya befattning.

Joacims viktiga uppdrag består i att utveckla och optimera inköp av färdiga produkter inom Bahco Group och därigenom bidra till organisk tillväxt och reduktion av kostnaderna för tillköpta produkter. För att lyckas krävs ett nära samarbete med produkt-specialisterna inom marknadsfunktionen. Som en konsekvens av detta kommer Joacim att lämna sin roll som VD och platsansvarig för Bahco i Enköping.

Göran Gustafson har utnämnts till **chef för Operations** och rapporterar till mig. Göran kommer att ta ansvaret för alla produktionsenheter och centrala distributionsenheter inom Bahco Group. Göran har sedan tidigare erfarenhet som ledare för produktion-

senheter och distributionsenheter och har dessutom tillägnat sig kunskap om de olika enheterna inom Bahco Group, genom den kartläggning av strukturen inom Bahco Group som han under min ledning startade i september förra året.

David Chick har utsetts till **chef för produktionsenheten i Bramley** och rapporterar till Göran Gustafson. David Chick var tidigare tillförordnad chef för denna enhet.

Magnus Welén har utnämnts till **chef för produktionsenheten i Enköping** och rapporterar till Göran Gustafson. Magnus var tidigare produktionschef för denna enhet.

Ovanstående förändringar träder i kraft omedelbart.

Vi önskar Joacim, Göran, David och Magnus framgång i sina nya befattningar.

Staffan Larsson
Vice VD



10% rabatt till J.P. Johansson-medlemmar
gäller hela 2004.
Klipp ut annonsen som tages
med vid varje köp.
*Gäller ej för extrapriser

Namnteckning



ENKÖPINGS HÄLSOKOST
Kungsgatan 17. Tel. 301 70
Auktoriserad Hälsorådgivning



Växeltel. 24 000
Jourtel. 24 000

Torggatan 15 Enköping
(intill Coop Forum/Systembolaget)



BILGLAS
Auktoriserad Bilglasmästare



BYGGNADSGLAS

Markiser – Persienner – Inglasning av uterum
Fönster – Dörrar – Flaggstänger – Växthus
Inramningar – Konst



Bilreparationer, bilplåtarbete och lackering.
Service och reparation av alla bilmärken.
Vänd er med förtroende till oss!

Östra Järnvägsgatan 12
745 37 Enköping
Tel 0171-206 40
Fax 0171-313 23
Mobil, Reijo 070-626 17 03



Reparation av alla på
marknaden förekommande
kompressorfabrikat. Försäljning av
beg. kompressorer. Nyförsäljning
av BOTTARINI skruvkompressor,
FINI kolvkompressor, HANKISON
kyltorkar + olje, partikel och
oljefilter.



Grensfeldts AB

Verktygsservice

Skälbygatan 7, 745 37 Enköping
Tel 0171 - 312 00, Fax 0171 - 210 25

Direktör Johansson 60 år

"Flit bräcker mödans skal,
kraft genom berg och dal
bryter sin stråt.
Gott samvete gör gott mod,
Gott arbete lycka god"
J O Wallin

Då direktör Johansson i Fanna idag fyller sina 60 år, så är det ett jubileum, som ej blott angår hans närmaste anhöriga och hans mera intima vänner, utan det bör även väcka en eftertanke och locka fram sympatier hos en var av vårt samhälles inbyggare. Direktör Johanssons historia i Enköping är industriens historia i vårt samhälle. Och lika visst som tidens utveckling fört det därhän att våra stadssamhällen numera eftersträva och måste eftersträva att få industri inom sina hank och stör, lika visst har vårt samhälle att nu för all framtid hedra direktör Johansson som industriens grundläggare och utvecklare här i Enköping. Och vad detta betyder, inses lätt, om man betänker, att ej allenast från Sverige skilda orter, utan, vad mer är, från olika länder i världen inflyter årligen betydande exportinkomster, som mot en obetydlig ersättning för råvara kommer vårt samhälle till godo. Man behöver icke vara professor i politisk ekonomi för att fatta, att detta är riktigt.

När man efter att ha sett de betydande fabrikskomplex, som ute i Fanna utgöra området för "Enköpings Mek. Verkstad", tager sig en promenad ut på det s.k. västra områdets pepparrotsgården och där stannar framför den lilla klensmedjan i åkern, så kan man knappast föreställa sig, att detta är den nuvarande Enköpings-industriens vagg. Men så är likväl förhållandet, och kontrasten mellan detta lilla och detta stora, detta förr och detta nu, är direktör Johanssons verk.

Dir. Johan Petter Johansson är född i Södra Härene, Älvsborgs län, i närheten av Vårgårda. Han växte upp som fattig torparpojke, och för den unge Johan Petter stod som för så många annan yngling i den ställningen intet annat i utsikt än det hårda nödvändiga arbetet för ett torftigt livets uppehälle. Således hade

han vid 13 års ålder skaffat sig lödbult och gammal bleckplåt och förbättrat de då befintliga primitiva fotogenlampor, som man hade på landet, och vid 14 års ålder byggde han en tröskverksvandring med växeln nedlagd i marken.

Med denna vandring drevs ett handtröskverk, som därmed drogs av en häst. Vid 19 års ålder drog han ut i världen för att ta sig fram, bäst han kunde, och sysslade därvid med stenarbete och mycket annat, som ej hade det ringaste sammanhang med det, som skulle bli hans framtidsverk. Efter sin mor, märkligt nog, hade Johan Petter fått mekaniska anlag i arv, och dessa anlag røjde sig rätt tidigt.

År 1872 arbetade han som hantlangare vid ångmaskinen på kultorvsfabriken i Vårgårda.

I januari år 1873 landsteg Johan Petter i Motala. Erhöll arbete med grusning av järnvägen Hallsberg-Mjölby. På hösten samma år kom han till järnvägsbygget i Västerås. Han var då inneboende hos en soldatfamilj utanför Västerås.

Sonen till soldatfamiljen som var instrumentmakare, fick se en del reparationsarbeten som Johan Petter utfört, vilket resulterade i att han skrev ett rekommendationsbrev till Munktells Verkstad i Eskilstuna.

Det var 1874, efter fullgjord värnplikt, hr. Johansson kom till Eskilstuna och efter många försök erhöll anställning vid Munktells Verkstad. Han stannade där i tre år.

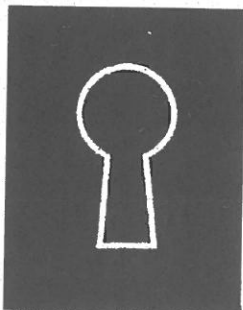
I början av 1878 praktiserade Johan Petter på mekaniska verkstaden i Västerås och iordningstälde skärapparaterna till slättermaskinerna till utställning i Paris 1878. Därefter smidesmästare på Hagbyholm till början av år 1880.

Vid denna tid var det nära att Johan Petter skulle emigrera till Amerika. Vid besöket hos Munktells erbjöds han arbete, vad helst han ville ha, bara han stannade i Sverige.

Under tiden 1880 1886 arbetade Johan Petter som resemonter, verktygsarbetare och ritare.

Efter att i 3 år arbetat i verkstaden intogs han in på ritkontoret. Här blev det nu en i hög grad fruktbar samverkan mellan den förre verkstadsarbetaren och ritkontorets ingenjörer. Dessa och Johansson utbytte idéer och kunskaper med varandra. Han fick av dem teoretiskt-tekniska kunskaper och

Fortsättning sid 22



SWESAFE

SWESAFE

Ågatan 6, 745 35 Enköping

Tel. 0171-826 20, 826 25

Fortsättning från sid 21



gav dem i utbyte av sin praktiskt-mekaniska erfarenhet och begåvning. Gamle Munktell som haft den store Owen som sin läromästare, blev också en god fostrare för Johansson, och man kan nu således säga, att Owen är direktör Johanssons mekaniske farfar.

Under tiden då hade han varit rekvirerad som montör till åtskilliga större gods, där han reparerat lokomobiler och andra maskiner, som alltid hade hans färdighet och pålitlighet trätt i dagen. Han blev därför av greve Lewenhaupt på Gäddeholm och von Post på Hagbyholm, i närheten av Västerås, erbjuden hjälp att börja egen verksamhet i form av en reparationsverkstad, som han skulle förlägga i Västmanland eller dess närhet.

Stadd i ett reparationsärende till Bro egendom här i Uppland hade Johansson fått uppslag på Enköping och började fundera på att slå sig ned här. Han går därför en dag in till järnhandlare Thorslund och talar om sina planer. Thorslund skakade på huvudet och sade: "Det lönar sig nog inte här, ty vi har en verkstad här förut". Thorslund syftade på den förut omnämnda lilla smedja, som då ägdes av herrar Borg och Henriksson och vars huvudsakliga produktion bestod i tillverkning av sprutor. Johansson kom emellertid händelsevis att titta in hos herrar Borg och Henriksson och överraskades då av den upplysningen, att deras lilla verkstad vore till salu. Han arrenderade densamma den 3 juli 1886 och drev reparationsverkstad där ej fullt ett år.

Den 1 januari 1887 köpte hr Johansson ett område

2 tunnland i Fanna, innefattande en gammal kvarn, där nu verkstäderna äro belägna. Även här drevs verkstaden i början som reparationsverkstad. Allt ifrån symaskiner till plogar, ja, t o m gamla kastruller och grytor inlämnades till reparation.

Men så börjar hr Johansson sina uppfinningar och därmed inträder ett nytt skede i hans och industriens historia. Han hade nämligen en mängd arbeten med reparationer av rörledning. Så hände det att flera arbetare voro ute på en gång och verkstadens rörtänger ville inte räcka till. Nu kom Johansson på den idén att göra en rörtång, som kunde ställas till såväl små som stora rör och således befria från att behöva ha ett så stort antal tänger, då det ej blott fordrades en tång för varje arbetare, utan även för varje dimension av rör. Johansson gjorde en tång, som var så knepig, att många ville köpa en sådan, och det föranledde honom att ta patent på fabrikationen av uppfinningen och härmed var början gjord, att verkstaden förvandlades från reparations- till fabriktionsverkstad. Det vore en hel historia att ingå på detaljerna och omständigheterna i de uppfinningar och den därav följande industriella utveckling, för vilket allt direktör Johansson är upphovsman och detta kan närmare utvecklas när man en gång skriver Enköpingsindustriens historia.

Men hela denna utveckling är så intimt förbunden med direktör Johanssons person, att man ej kan skriva om honom utan att komma in på hans skapelser.

De uppfinningar direktör Johansson ha gjort äro nya och originella. Han har icke i någon mån kopierat andra. "Den svenska stålskiftnyckeln i 6 storlekar, "de ställbara tängerna", "röravskäraren", plåtsaxen "Herkules", "Johanssons kedjesåg", "Johanssons dörrlås", "Johanssons hisslås av stål", drickeshon "Nya källan", separatorn "Primus", fjäderhammaren "Vulcanus" samt olika sorters fläktar, saxar och pressar m.m. höra till hans uppfinningar och ha vunnit "namn" och heder i avlägsna länder. Att utvecklingen varit betydande förstår man även därav, att verkstaden, som i början drevs med en 5 man, nu sysselsätter över 200.

Med sina arbetare lever direktör Johansson i det bästa samförstånd. "Mina bästa vänner äro arbetarna", säger han. Mellan arbetarna och honom rå-

Fortsättning sid 23

HORREDS

Ulferts

BRÖDERNA
ANDERSSONS

—
SVENSKA
HEM

MÖBELHUSET

MÖBELHUSET LENNQVIST & KLINGVALL AB

ENKÖPING, TORGGATAN 8, TEL 0171-382 40.

ÖPPET: MÅND-TISD 9.30-19.00, ONSD-FRED 9.30-18.00, LÖRD 9.30-14.00.

HÄSTENS

ENKÖRNES
Stresslåg

Fortsättning från sid 22

der i arbetet ett nästan kamratligt förhållande, vilket också ökas därav, att chefen när som helst själv lägger hand vid vilket arbete som helst och alltid är den skickligaste, den mest insiktsfulle av hela arbetarskaran. Häri ligger nog en av orsakerna till det goda förhållandet mellan honom och arbetarna. En annan torde vara den omsorg han har för dem.

Den 20 dec. 1896 fastslogs stadgar för sjukpenning- och begravningskassa, med en grundplåt á 300,-, skänkt av J.P. Johansson. Har sört och sörjer för dem med egna-hemslägenheter, och när de för övrigt komma i trångmål så hjälper han dem.

År 1902, då direktör Johansson kände sin hälsa mindre god än den nu är, bildade han av sin rörelse Aktiebolaget Enköpings Mek. Verkstad, vars största aktieägare och direktör han nu är. Men ej blott för sin egen industri har direktör Johansson hyst intresse. När han själv började möta framgång, gick han en ingenjör till mötes och bildade en ny verkstad, nämligen Aktiebolaget Enköpings Maskinfabrik, för vilken Johansson på mer än ett sätt varit en drivande kraft.

1898 maj. Konstituerande bolagsstämma för AB Enköpings Maskinfabrik.

VD. Ing. Pettersson.

Styrelse: J.P. Johansson (5 aktier), Källarmästare J Johnson (10 aktier) och slaktarmästare C. A. Erlandsson (5 aktier)

1898 nov. A. B. Enköpings Maskinfabrik registrerad vid patentverket.

Styrelse: J. A. Johnson, J.P. Johansson och C. A. Erlandsson

J. P. Johansson hade max. 13 aktier i A. B. Enköpings Maskinfabrik.

Fortsättning sid 24

**Ur Enköpings-Posten
den 11 dec 1911**

Olycklig skenfärd. I lördags middag skenade en skjuts från direktör J P Johansson, Fannalund, å Kyrkogatan här med den sorgliga påföljden, att kusken fick ena benet afslaget.

Life
HÄLSOBUTIKEN

Torggatan/ Kyrkogatan
tfn 207 60

AUTOEXPERTEN
MÄRKESVAROR TILL BILEN
NYBERG MOTOR
EFTR. AB

LÅNGGATAN 65
TEL 0171-313 55, 325 78

bravida
SERVICE

Ventilationsanläggningar · Servicearbeten
Funktionskontroll · Kylinstallationer
Injusteringar · Fastighetservice

Tel: 0171-47 86 50

Fax: 0171-47 86 53

Östra Järnvägsg. 1, 745 37 Enköping

Inglasning av UTERUM

Egen tillverkning
Specialmått - inga pristillägg
Markiser - 3 års garanti
Inramning av tavlor

Vi byter din BILRUTA!
Auktoriserad bilglasmästare.

**ENKÖPINGS
GLASTJÄNST**

Jan-Åke "Jocke" Johansson

Mästergatan 6, 745 37 Enköping
Tel 0171-302 03, mobil 0708-49 33 74

Inom det kommunala har dir. Johansson också tagits ej så litet i anspråk. 1890 invaldes han i stadsfullmäktige och 1898 i fattigvårdsstyrelsen. I skolrådet har han också varit medlem i flera år. Vidare har hans praktiska förstånd och duglighet tagits i anspråk i vattenledningskommittén, i kommittéerna för kloakledningsarbetet, acetylenbelysningen samt i respektive byggnadskommittéer för gymnastikhuset, folkskolan och realskolans ombyggnad. Tekniska aftonskolan härstädes har tillkommit på Johanssons initiativ. Själv tiggde han ihop den första femman för skolans tillkomst. I sitt äktenskap med sin maka, fru Matilda Johansson (även hon född med samma tillnamn), har direktör Johansson fyra barn, av vilka den äldsta, en dotter, är gift med en sjökapten. Yngsta dottern är gift med en ingenjör Hammar, anställd på Skandinaviska patentbyrån. En annan dotter, som avlagt studentexamen, vistas hemma som hushållsföreståndarinna och vårdarinna av sin mor, som sedan flera år lidit av en svår nervsjukdom. Sonen, ingenjör Hannes Brynge, är anställd i verkstadens tjänst. Namnet Brynge, säger direktör Johansson och ler, har Hannes tagit efter sin farmor, som hette Bryngelsdotter.

"Jag har nog haft både sorg och glädje i mina dar", säger direktör Johansson, när jag för på tal hans framgångar. "Det värsta för mig har varit min hustrus sjukdom sedan 10 år tillbaka. Men det som varit och fortfarande är min största lycka beträffande mitt arbetsresultat, det är den arbetsglädje jag haft och fortfarande oförminskat har kvar".

Vi förstå så livligt innebörden av denna arbetsglädje för en människa, som kan se tillbaka på synliga och samhällsmyttiga resultat av en strävsam livsväg, som en grå decemberdag för 60 år sedan började i en enkel torparstuga i närheten Vårgårda i Västergötland. Må det förunnas dagens jubilar att ännu länge med obruten kraft få som hittills njuta det samhällsnyttiga arbetets och det goda samvetets härliga frukter!

KAL.

Utdrag ur EP Dec. 1913.

Ovanstående anlag upptäcktes, då han var 20 år, av en mekaniker, som rådde Johansson att söka sig in hos den gamle industrimannen - Owens lärjunge Muntells i Eskilstuna.

Frontline

REKLAM AB

www.frontlinereklam.se

Box 1150 · 701 11 ÖREBRO · Besöksadress: Kortévågen 1
Tel. 019 - 33 11 80 · Fax 019 - 33 11 83
E-mail: info@frontlinereklam.se



Oldviks

Snickerier & Lack AB

Enköping 0171-308 70

T Tillv. av specialsnickerier, trappor

T Tillv. o. försäljning av köksluckor, dörrar

T Målning av luckor, dörrar

T Reparation av fönster

Enköpings Grafiska AB

- möjligheternas tryckeri

- Affischer
- Böcker
- Kuvert
- Reklamblad
- Blanketter
- Digitaltryck
- Mappar
- Tidskrifter
- Brevpapper
- Etiketter
- Notisblock
- Visitkort
- Broschyrer
- Kataloger
- Offsettryck
- Vykort



Enköpings Grafiska AB · Fannagatan 22 · 745 41 Enköping
Tel 0171-47 91 85 · Fax 0171-47 96 84 · egra@enkopingsgrafiska.se

J.P. Johanssons hustru Mathilda

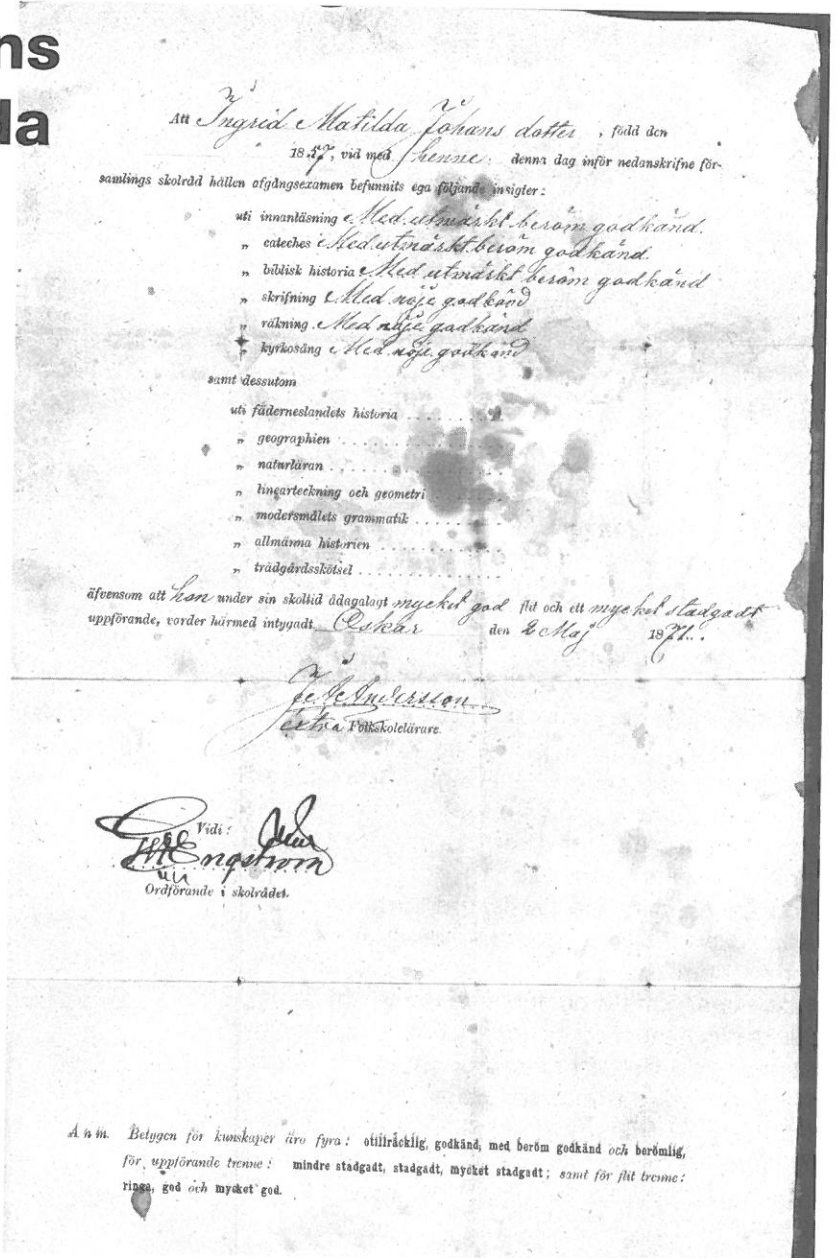


I J P.-BLADET nr: 1 2003 inledde vi en artikelserie om Mathilda Johansson. Vi skrev då bland annat om hennes anställning som köksa på gården Hornsvik i Västmanland åren 1874-1876. Andra avsnittet var infört i förra numret.

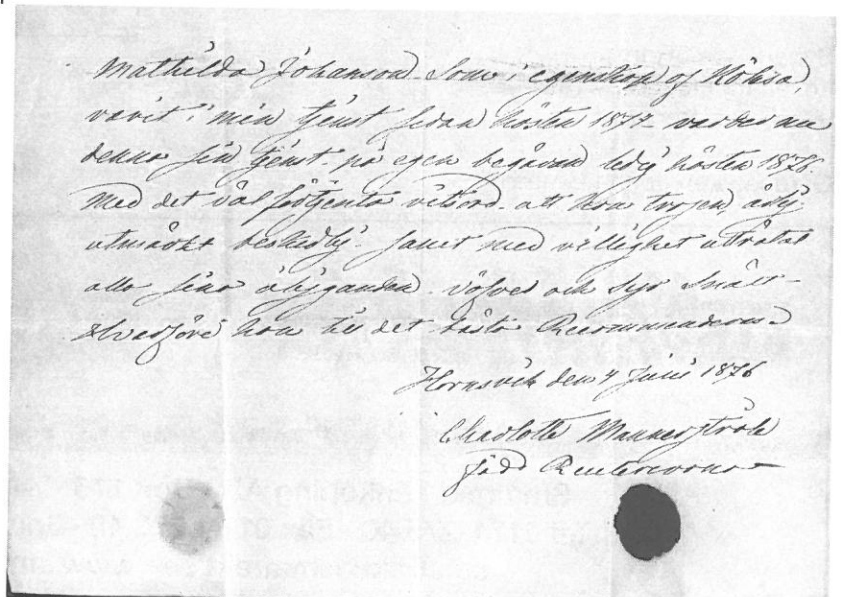
Vår avsikt var att den här gången berätta om hennes föräldrar, barndom och skolgång i Björnasjö i "mörkaste Småland". Det har emellertid varit svårt att få fram uppgifter om detta varför vi ber om anstånd till nästa nummer. Till dess får vi nöja oss med att presentera hennes betyg från skolan i Oscars församling och anställningsbetyg från Hornsvik.

Hans E Söder

Arbetsbetyg.
Mathilda Johanssons
betyg från Hornsvik
den 4 juni 1876.



Skolbetyg. Mathilda Johans dotters avgångsbetyg från Oscars församling den 2 maj 1871.



Byggnadstillstånd år 1866.

I sällskapetets arkiv finns en del köpehandlingar som berör markområden i Fanna, vilka inköptes av gårdsägaren Johan Grundin.

Bland dess handlingar finns även ett byggnadstillstånd för ett bostadshus beläget i kvarteret som begränsas av Kungsgatan – Sandgatan – Eriks-gatan – Ågatan.

Texten återges ordagrant med då tidens stavning.

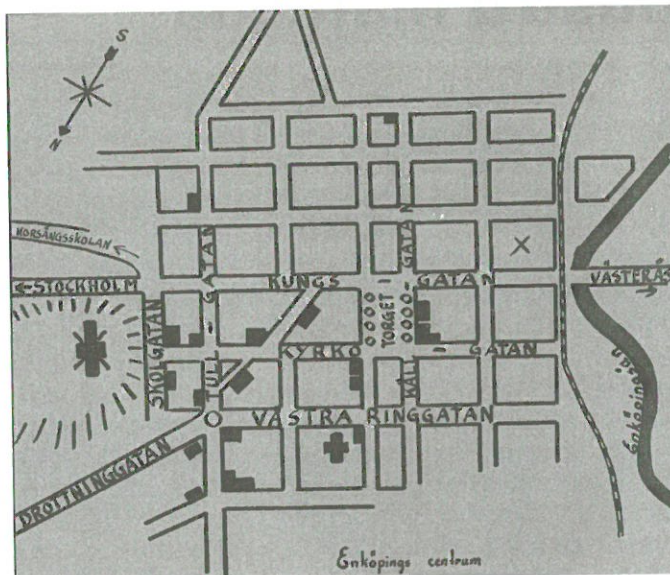
”År 1866 den 14 April inställde sig undertecknade Rådmän vid Gårdsegaren Johan Grundins tillhöriga tomten No 2 i sjunde kvarteret, Södra Roten här i Staden för att, sedan Grundin anmält sig ämna å sagde tomt uppföra ett nytt boningshus i linja med förut varande gamla boningshuset syn och besigtning i anledning deraf förrätta, hvarvid Grundin tillstädesvar. Det tillämnade nya boningshuset, hvar till grundmurar och syllstockar redan voro lagda, skulle enligt dessa uppföras invid Kungsgatan och blifva 28 fot långt och 36 fot bredt samt efter hvad Grundin uppgaf, varda af allenast en vånings höjd och komma att inredas till förstufva, kök och tre rum.

Och enär, enligt de lagda grundmurarne och syllstockarne, berörda hus, så vidt utrönas kunde, kommer förblifva stående å Grundins egen tomt i rätta lineen mot gatan, funno undertecknade hinder icke möta för husets uppförande i enlighet med omförmälda dertill lagda grundmurar och syllstockar, dock att det dervid skall åligga Grundin ställa sig för Staden gällande Byggnadsordning till efterrättelse och att för öfrigt så uppföra och inreda, att det icke må blifva på något sätt vanprydande.

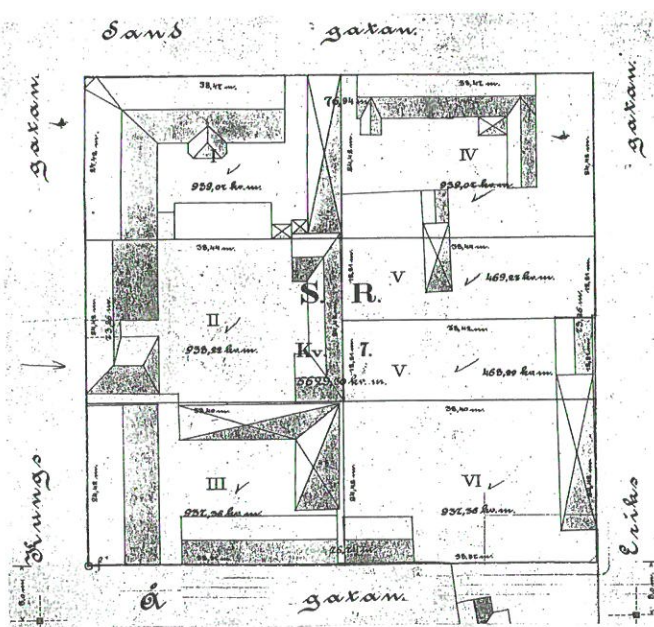
Enköping som ofvan
C.G. Envall J.J. Dahlström

Synarfvode 3Rdr
Lösen för instram. 1 Rdr
= Fyra Rdr Banco

Gårdsegaren Johan Grundin”



X = Kvarteret Väveren



Smafrakt

Hagges
HYRBILAR

Budbilar & Hyrbilar Budbilar & Hyrbilar Budbilar & Hyrbilar Budbilar & Hyrbilar Budbilar & Hyrbilar

Småfrakt i Enköping AB · Box 115 · 745 22 Enköping
Tel 0171-273 40 · Fax 0171-273 42 · Jour 0708-72 73 40
smafrakt@smafrakt.se · www.smafrakt.se

En stunds förströelse.



Hvar är flickans älskade?



Hvar är hundens herre?

Välkommen till Mäklarringen!

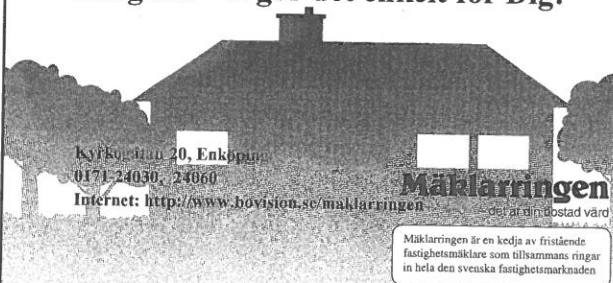


Vi hjälper Dig med husaffären!

Med goda kunskaper och hög service hjälper vi Dig att göra Ditt livs affär till en god affär.

Med tre auktoriserad mäklare har vi stora resurser!

Ring oss - vi gör det enkelt för Dig!



Kyrkogatan 20, Enköping
0171-24030, 24060

Internet: <http://www.hovision.se/maklarringen>

Mäklarringen
deltar i din bostadsvärd

Mäklarringen är en kedja av fristående fastighetsmäklare som tillsammans ringar in hela den svenska fastighetsmarknaden

JM Däck & Fälg

Tallbacksvägen 11, 745 41 Enköping
0171-44 04 20, 070-541 04 20

K V K

Kalix Ventilations Konsult AB

· Projektering · Konstruktion · Energianalyser

Box 843 : 745 26 Enköping
Tel 0171-380 80 · Fax 0171-380 80
Bil 010-675 14 29

Gamla svenska mått, vikter och mängder

Rymdmått våta varor

En	Jungfru (Jumfru)	0,08 liter
Ett	Kvarter	0,32 liter
Ett	Stop	1,3 liter
En	Kanna	2,6 liter
En	Fjärding	31,25 liter
Ett	Ankare	36,26 liter
En	Tunna (öl)	126,00 liter
Ett	Fat eller Åm	156,00 liter

Äldre vikter

Ett	Korn	42,2 M.gram
En	Ort	4,25 gram
Ett	Lod	13,28 gram
Ett	Skålpund	425,0 gram
Ett	Lispund	8,5 kilogram
Ett	Skeppund	170,0 kilogram
En	Nyläst	4250,0 kilogram

Mängder

Ett	Kast (strömning)	4 st.
En	Bast (sill)	24 st.
En	Val (sill)	80 st.
En	Bunt (sill)	100 st.

Rymdmått torra varor

En	Kanna	2,617 liter
En	Kappe	4,58 liter
En	Fjärding	18,31 liter
En	Skäppa	20,9 liter
En	Spann	73,5 liter
En	tunna spannmål	147,5 liter
En	Skogsfamn ved	2,83 kbm
En	Storfamn ved	3,77 kbm
En	Kubikfamn ved	5,65 kbm

Äldre längdmått

En	Linje	2,06 mm
En	Verktum	24,74 mm
En	Engelsk tum	25,4 mm
En	Decimaltum	29,69 mm
En	Tvärhand	13,0 cm
En	Fot	29,69 cm
En	Aln	59,4 cm
En	Famn	1,78 meter
En	Rev	29,69 meter
En	Fjärdings väg	2672,0 meter
En	Gammal mil	10698,0 meter

Ytmått

Ett	Kappland	154,27 kvm
Ett	Skepland	822,7 kvm
Ett	Spannland	2468,2 kvm
Ett	Tunnland	4936,4 kvm

M.gram = 1000-dels gram

kbm = kubikmeter

kvm = kvadratmeter

ABB

ABB Contracting

Installation och service inom:
Elanläggning - Ventilation
Fastighetsförvaltning
Kyla - Datanät m m
Telefon 0171 - 47 48 80

SKALL NI SÄLJA ERT
HUS/FRITIDSHUS/LÄGENHET
i
ENKÖPING eller STOCKHOLM

Vänd Er med förtroende till
JOHNNY HARRELIND

Reg. fastighetsmäklare



HARRELINDS
FASTIGHETSBYRÅ AB



ENKÖPING
Forellvägen 13
745 92 Enköping
0171-44 96 32

STOCKHOLM
Wenströmsvägen 6
115 43 Stockholm
08-664 07 50

www.harrelinds.se

Calor

DIN LOKALA RÖRDOKTOR

NYINSTALLATIONER ♦ SERVICE ♦ FJÄRRVÄRME

Tel. växel 0171-858 50. Fax 0171-858 55
Polgatan 7, 745 63 Enköping



Mobiltel:
Bosse 070-696 89 89
Kenth 070-200 60 90



e EDITA

Västra Aros

Prepress · Tryckeri · Bokbinderi

Västerås:
Box 721, 721 20 Västerås
Besök: Elledningsgatan 6
Telefon: 021-81 55 00
Telefax: 021-81 55 88
www.edita.se

Stockholm:
Box 49 031, 100 28 Stockholm
Besök: Igeldammsgatan 22A
Telefon: 08-508 828 00
Telefax: 08-508 828 40

Dialect[®]

DIALECT HÖGSTENA

Säljer och monterar mobiltelefoner & tillbehör

Mästergatan 6, 745 37 Enköping
Tel 0171 - 271 19 Fax 0171 - 202 95

ERS

Finns i Bahcohuset i Enköping

*Svarvar Fräser Borrar
Filar Slipar Svetsar*

Bengt och Georg

Tel. 0171-341 46 Fax. 0171-278 99

Panasonic[®]

Luftkonditionering

Värmepumpar

Kinnan AB

Tel 0171-47 90 75

ANLITA FACKMANNEN!

• Byggmålning • Rep. målning • Tapetsering

**NORDH's
MÅLERI**

Etablerad 1956

**391 42
336 02**

Skälby, 3740 ENKÖPING



**Studieförbundet
Vuxenskolan**

NÄR DET GÄLLER

Studiecirklar / Kurser
Skräddarsydda kurser
Uppdragsutbildningar

ENKÖPINGS
SVETS & MONTAGE

ESM
ENNAVERKEN AB

Kaptensgatan 19, 745 35 Enköping
Tel 0171-378 00, Tel 0171-399 60
Fax 0171-370 45

Vänd Dig till Studieförbundet Vuxenskolan
Ågatan 15B, 745 35 Enköping 0171-310 99
E-post: anita.nehler@enabygden.avd.sv.se

ny-, till- och ombyggnader
renoveringar, skadereparationer

VEBAB BYGGNADSFIRMA
LANGE & CO

-INGÅR I SAMBO BYGG AB-

0171-261 80 • 021-14 20 58 • 0171-304 80

**Hos oss finner Du
kläder för vardag som till fest**

Välkomna in!



DAM- o. HERRMODE

Kungsgatan 20, Stora Torget
Tel. 274 00

**Lindbergs
BILTJÄNST AB**

BILVERKSTAD FÖR ALLA MÄRKEN
BIL-EL • BILPLÅT • BILRESERVDELAR
DATORISERAD HJULINSTÄLLNING
AUKTORISERAD FÖR: CITROËN

SPECIALIST PÅ

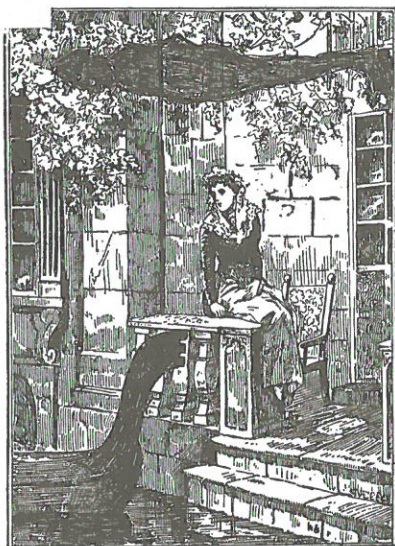
MAZDA TOYOTA

☎ 337 73, 337 74

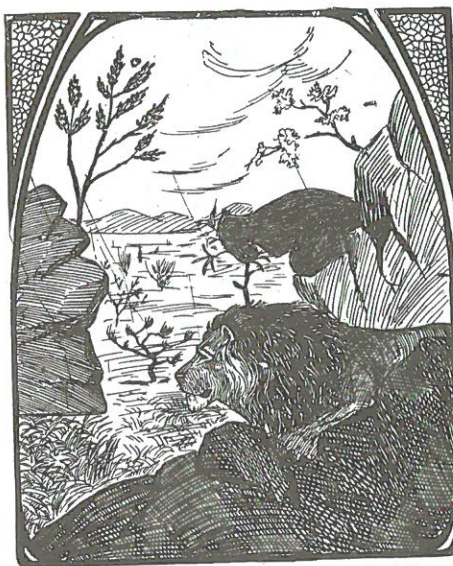
FAX 0171-309 68

Munksundstorg 4, 745 36 ENKÖPING

Rätt lösning på tidigare fixeringsbilder.



»Hvar är gondoliären?»



Hvilket djur vill lejonet anfälla och hvar är det?

Swe)Log

Skogsmaskiner HB

Box 4, 745 21 Enköping
Besöksadress: Kryddgårdsgatan 44

Stans BYGGTRYGG FACKHANDLARE



Tel. 0171 - 330 70 Besöksadress: Spjällgatan 29
Postadress: Box 17, 745 21 Enköping



Birka Arkitekter
Bo Svalby tel: 340 75
mobil: 0705 935 377
Birka Skriv & Rittjänst
Kristina Nordström tel: 340 74

birka
ARKITEKTER

Fax: 340 76
Vi finns nu på ny adress:
Kyrkogatan 12
Enköping

JM Bil & Lackservice

Tallbacksvägen 11, 745 41 Enköping
0171-373 79, 070-699 92 39

Metall avd 53



**Folkets Hus
ENKÖPING**

**ENKÖPINGS
BILDEMONTERING**

Auktoriserad BILSKROT
Löser in och hämtar
SKROTBILAR

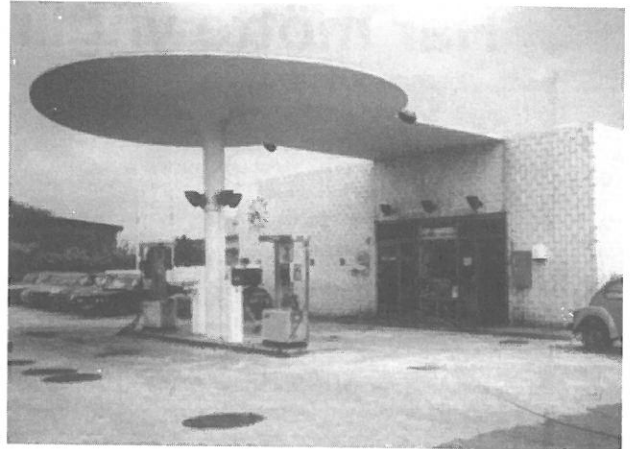
Säljer
BEG BILDELAR BEG DÄCK

Öppettider: Måndag-fredag 8.00 - 17.00
Lördag 9.00 - 13.00

Magasinsgatan 16, Enköping
Tel 0171 - 206 66

Ingen vanlig mack...

En av Danmarks största arkitekter och formgivare genom tiderna är Arne Jacobsen. Han var en av dem som gjorde begreppet Scandinavian Design berömt i världen på 1960-talet. Hans produktion omfattar bostadshus, affärshus, fabriker, kommunala byggnader och möbler. Världsberömd blev han genom enbensinstation. Arne Jacobsen (1902-71) arbetade som arkitekt och produktdesigner och bildade skola för kommande generationer skandinaviska arkitekter och formgivare. Hans design av SAS Hotellet i Köpenhamn (1956-60) väckte stor uppmärksamhet. Till hans möbelklassiker hör bl a "Myran" och "Ägget". En av Arne Jacobsens mest berömda byggnader- och som gjorde honom internationellt känd- är en bensinstation! Det var 1936 som Arne Jacobsen ritade den unika bensinstationen, som idag är kulturminnes-skyddad! Den kulturmärkta bensinstationen i stram funktisstil ligger i Skovshoved utanför Köpenhamn. Bensinstationen ägs av Gentofte kommun, som lagt ner mycket pengar på att renovera byggnaden, som höll på att förfalla(!) innan myndigheterna fick upp ögonen för den och tog det ovanliga steget att freda hela anläggningen. Idag anses bensinstationen vara en av världens vackraste- och märkligaste. Men tro inte att macken bara är ett kulturminne. Det är en i



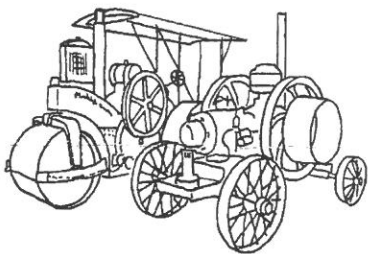
allra högsta grad levande bensinstation, som ligger strategiskt på den vackra kustvägen mellan Köpenhamn och Helsingör.

-Jag är mycket stolt över att kunna sälja bensin från världens vackraste och enda kulturskyddade bensinstation, säger arrendatorn. I Danmark är även bensinstationer kultur; i synnerhet om den är ritad av Danmarks mest kända arkitekt-Arne Jacobsen.

Ulf Nihlén

(Artikel publicerad i Motor-Magasinet nr 21/2003)

MUNKTELLMUSEET



FRÅN MUNKTELL TILL VOLVO

På Munktellmuseet visas ett stort antal pionjär produkter-svensk industrihistoria från mer än 160 års verksamhet.

Öppettider:

Söndag - Fredag kl 13.00 - 15.00. Lördagar stängt.
Andra tider och gruppbesök bokas per telefon 016/ 15 24 88.

Munktellmuseet ligger vid Munktellstorget
i Eskilstuna innerstad granne till
Faktori och Vapentekniska museerna.

Välkommen
till
oss och Eskilstuna

BYGGMATERIAL AB
Tönab
Ågatan 5
745 35 ENKÖPING

SKULTUNA REPARATIONSVERKSTAD

Det lilla företaget med de många möjligheterna



Cykelförsäljning
Kvalitetscyklar som alltid
levereras monterade

Cykeltillbehör

Cykelreparationer

**MC-, Moped- & Snöskoter-
tillbehör**



MRF-ansluten verkstad

Reparationer
Av alla bilmärken

Service
Avgastest med 4-gasmätare

Däck
AGI, Gislaved, Michelin

Välkomna

Hälsar Kjell
Karlbergsvägen 10
730 50 SKULTUNA
Tel. 021 - 700 57

Här mötte ynglingen Edfrid döden



Nordost om Motorgården (f d Folkets Park), söder om vägen till vattertornet i Enköping ligger minnesstenen över Edfrid Sandin, vars far ristade: "1901. Här har ynglingen Edfrid Sandin treffas af döden".

Stenen finns fortfarande kvar och kan beskådas även om den idag är svår att finna. Grävskopor och andra maskiner har satt sina spår och förändrat naturen runt vattertornet. Tyvärr har någon lyckats spräcka stenen och texten har angripits av tidens tand, varför den nu är rätt svårläst.

Curt Eriksson, som fått fram de knapphändiga uppgifter som här redovisats, är tacksam för ytterligare upplysningar från dem som eventuellt vet mera. Lä-sarna uppmanas:

– Gör en utflykt i vår och titta närmare på stenen. Ta gärna med en liten spade och konstatera att jorden ett stycke ner innehåller aska från huset som funnits där. – Stenens skrift fylls i med krita före foto-graferingen 4 maj 1982. Sommaren 1912 skulle man städa efter arbetarnas mälarmöte i Folkets Park i Enköping. Då eldades Sandins stuga upp (bilden).



Carl Viktor Sandin hade varit sjöman (född i Boglösa 1847) men återvände till hemtrakterna, gifte sig och bosatte sig i stugan vid Folkets Park och livnärde sig på diverse ströjobb. Sonen Edfrid dog 1901 i sviterna av lungshot, och pappan reste stenen i trädgården.

En annan hyresgäst i stugan var Lovisa Stråhle, som lär ha bott där en tid innan hon flyttade till Varghällar. – Ytterligare uppgifter om henna saknas, slutar Curt Eriksson.

Föreningen L. Laurin Skandia Museet i Lysekil



Skandiamotorn

Den första Skandiamotorn var på 4 hkr och tillverkades 1902.

Det var Laurentius Laurin som var konstruktör.

År 1903 installerades en 6-8 hkr Skandiamotor i vadlaget KORPENS båt.

Därefter startade en motortillverkningsprocess som avslutades först 1966 när de sista tändkulemotorena gjordes.

Redan 1913 trycktes kataloger på hela 18 språk. Motorer exporterades till länder i alla världsdelar.

De flesta fiskebåtarna (60%) på västkusten hade Skandiamotorer.

Man tillverkade även motorer av stationär typ.

Det fanns Skandiamotorer i grävskopor, vägvältrar, generator-anläggningar, sågverksmotorer med mera.

Redan 1933 började Skandiaverken att tillverka dieselmotorer. Man tillverkade egna motorer från 3 till 875 hkr.

Skandiaverken finns kvar än i dag och levererar resevdelar till B&W mindre dieselmotorer.

BÅTEN "HARRY" kör regelbundna turer till Smögen och Gullholmen under juli månad.

Det går även att hyra "HARRY" på dag eller kvällstid.

"HARRY" har certifikat att medföra 42 passagerare.

Bogserbåten M/S HARRY inköptes från Göteborg under hösten 1993. Är byggd i Gävle år 1887 och har en 4-cylindrig Skandiamotor från 1950.

Fortsättning sid 34

Det började i Afrika långt innan Stanley fann Livingstone!

Homo Habilis

Den händiga människan



För två miljoner år sedan levde den första människan – Homo Habilis – den händiga människan. Fynd visar att Homo Habilis tillverkade och använde redskap för att skörda, jaga och bygga skydd. Förmågan att gripa/hålla är grunden för allt avancerat handarbete. Fingrarnas rörlighet gör att tummen och fingertopparna kan sättas emot varandra. Homo Habilis var den första människan som kunde detta – och är alltså alla händiga människors verkliga anfader! Idag använder vi Bahco-verktyg som skulle få Homo Habilis att häpna. Verktyg som underlättar arbetet för alla slags hantverkare och andra händiga människor över hela världen.

Händiga människor och ergonomiska Bahcoverktyg är en oslagbar kombination för att bygga en bättre värld!

Men det behövs reklam också!

RC
REKLAMCENTER
INDUSTRINS REKLAMBYRÅ

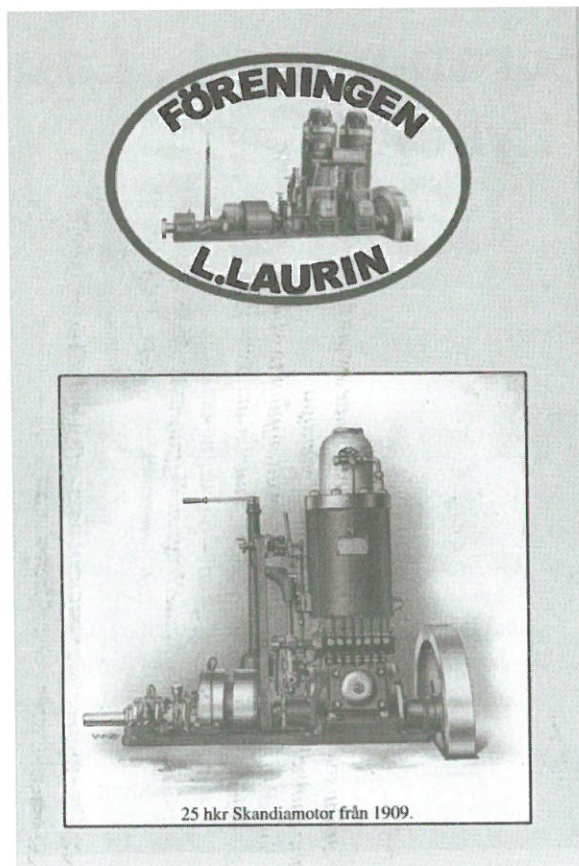
Västerås 021-171750 Stockholm 08-634 0476

Föreningen L. Laurin bildades 1993 och har som mål att renovera och bevara gamla Skandia-motorer. Föreningen förfogar över ett 100-tal olika veteranmotorer. De flesta är körbara och uppvisas på bl. a TÄNDKULE-motorns dag.

TÄNDKULEMOTORNS DAG

anordnas den 3:e helgen i augusti. Under senare hälften av juli månad anordnar föreningen ett TÄND-KULERACE för veteranbåtar. Ovanstående aktiviteter äger rum på gamla Skandia-verksområdet i Lysekils Norra Hamn.

Titta gärna på föreningens hemsida:
www.l.laurin.just.nu



 **YORK**[®]
Refrigeration

Allt inom KOMFORT, INDUSTRI

Säkra affärer

Gör ditt mäklarval enkelt!
Vid en försäljning vänd er till oss med förtroende.

”Jag vill bli av med huset snabbt.
Men det måste bli en behaglig affär.”

SÄKRA
AFFÄRER

Ett gyllene tillfälle att sälja! Vi har många i vårt spekulantregister som önskar, villor, brf och avstyckade gårdar.

Hör dig för om vår
Ansvarsförsäkring för Säljare och Köpare!



Kyrkogatan 16
Tel 0171-33 000, 96 000

En kedja av egna och fristående mäklarföretag.
www.fastighetsbyra.foreningssparbanken.se
www.hemnet.se

**Installations-
Bolaget**
El-fyran AB

Fjärdhundragatan 12, Enköping
Tel 0171-340 51

Installationer, reparationer, service,
lagerförsäljning av material

Luftkvalitet/analyser
Skolor, offentliga lokaler,
kontor, industrier
Luftkvalitetkonsulter vid
ny- och ombyggnad.

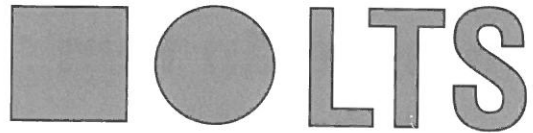
INNEKLIMATANALYS

Vårfrugatan 2, 745 34 Enköping
Tel/fax 0171-206 15



- Montering av mattor och kakel
- Golvslipning • Parkettläggning
- Våtrumsarbeten

Kaptensgatan 8, 745 35 Enköping
Tel. 275 25, butiken 206 03



Ventilation & Energiteknik AB
Box 1009, 745 27 Enköping
Tel 0171-345 40 • Fax 0171-44 16 65
Mobil 070-536 98 85

BERGO TOOLS AB



Knivar för den professionella användaren

BERGO TOOLS bär en mer än 100-årig tradition vidare genom att fortsätta tillverka och marknadsföra de välkända och uppskattade Bahcknivarerna. Målsättningen är att genom hög leveransservicegrad samt lyhörddhet för marknadens förändringar och behov, ge den bästa servicen. Knivarerna med det välkända hajmärket, står för tradition och nytänkande. Kvaliteten har alltid varit ledstjärnan, inte bara på produkterna, utan även på servicen.

BERGO TOOLS AB, Box 169, 745 23 Enköping. Besöksadress: Linbanegatan 10
☎ 0171-34460, Fax 0171-34470, Mobil 070-5239512
E-mail: Info@bergotools.se Sajt: <http://www.bergotools.se>



Bättre sikt med

Syn Optik

Din **ÖGÖN** kontakt

AFFÄRSHUSET PAUS
Tel. 0171-277 27

- VÄLKOMNA -

ICA Supermarket

Enköping



Torggatan 31. Telefon: 0171-350 67. Öppet alla dagar 8-21.



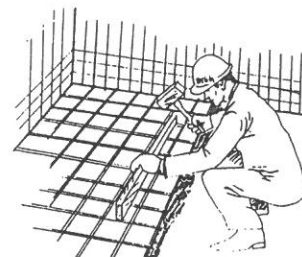
KYL & TVÄTT specialisten



Service med GARANTI på Er...
Kyl • Frys • AC i Bilar • Tvätt • Disk • Spis • Mikrougn
Ditt ackrediterade kylföretag

ANLA SKANDIA Husqvarna **Cyinda** Whirlpool Elektro Helios **BOSCH**
PHILIPS SIEMENS Selectro **ZANUSSI** Electrolux

Tullg. 7 B (nedfarten) Enköping tel. **0171-391 50** Alltid inne 9-10
Fax 0171-387 87, Mobiltele 070-466 03 07, 070-324 91 50



LARS-BYGG S. ERIKSSON AB

Fjärdhundragatan 19, 745 30 Enköping
Telefon 0171-247 04, Mobiltelefon 070-577 39 94

Ny skiftnyckel på mindre än fem månader



Våren 2003, marknadsavdelningen på Bahco Tradesmen är i stort behov av en produktnyhet för skiftnycklar. Säljarna behöver en "dörröppnare" och man behöver den fort. Uppdraget är att ta fram en lillebror

till 9031. Den nya skiftnyckeln får namnet 9029 och produkten ska finnas på lager innan året är slut. I mitten av juni samlas projektgruppen för första gången. Mindre än fem arbetsmånader senare är målet nått och 10.000 nya skiftnycklar finns på lager.

Det var ett sammanbitet gäng som samlades i juni och började vända och vrida på en tidsplan som redan hade ett givet slutdatum. Med semestern från dragen återstod bara fem månader. Med tanke på att vissa produktionsverktyg för skiftnycklar har en leveranstid efter design och konstruktion på uppemot sex månader borde detta inte vara möjligt men projektgruppen gav sig inte. Genom att i de tidskritiska fallen använda verktyg från befintliga skiftnyckelmodeller och anpassa produktdesignen efter dessa kunde mycket tid sparas. Nyckeln i projektet har varit att i så hög grad som möjligt arbeta parallellt med produkt-design, smides- och verktygskonstruktion samt verktygstillverkning. Arbetet i projektgruppen har kännetecknats av högt i tak, vilket resulterat i att frågetecknen kring produkt- och verktygsdesign kunnat rätas ut på ett tidigt stadium. För ett utvecklingsprojekt är detta avgörande om projektet ska lyckas eller inte. Gruppen har visat stort engagemang och en härlig vilja till att klara projektet. Projektet hade heller inte lyckats utan hjälp från alla övriga inblandade, speciellt från verktygsframtagningen och skiftnyckelproduktionen samt ett utmärkt förarbete av BU:t.

Projekt- och referensgruppen bakom den nya skiftnyckeln.

Mattias Lövmärk, projektledare 9029
(Artikel publicerad i STÄLLSKRUVEN, Bahco:s personaltidning, Nr 7, 2003)



Lernia finns i Bahco-
huset i Enköping

Lernia i Enköping erbjuder industriteknisk och restaurang-utbildning
- Verkstadsmekanisk utbildning - Svetsutbildning
- CNC - CAD - Utbildning för Restaurang och storhushåll

Vi genomför utbildning för företag, arbetsförmedlingar, försäkringskassor m fl. Kontakta oss gärna för information om våra utbildningar.

ITU Tel 0171-227 60 och ROS 0171-227 58

Lernia finns även i
Uppsala tel 018-18 57 00, Tierp tel 0293-428 51



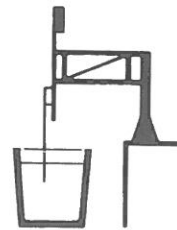
Ger ett nymålat kök bättre betalt?

Hör av dig till oss så får du svaret!

SKANDIA MÄKLARNA
ENKÖPING

Tel 0171-308 00, Fax 0171-308 65
www.skandiamaklarna.se

ProVac AB



-Elservice
-Elinstallationer
-PLC - programmering
-Maskinkonstruktion

-Prototypframtagning-
-Styr- och reglerteknik-
-Ritning och dokumentation i CAD
-Konstruktion, tillv. av styrschåp

Tel 0171-272 77
Fax 0171-242 77

E-post: provac@swipnet.se



NOKIAN

PERSONBILSDÄCK!
HOS OSS KAN DU KÖPA
NOKIAN OCH GOOD YEAR
KVALITETSDÄCK TILL BRA PRISER!

VÅR DÄCKVERKSTAD ERBJUDER KOMPLETT DÄCKSERVICE
FÖR PERSONBILAR OCH LANTBRUKSMASKINER!
VÄLKOMMEN TILL OSS!

HJÄLSTABY AUTO MEK AB

INDUSTRIV.5 ÖRSUNDSBRO TEL. 46 01 85
HEMSIDA: www.hjalstabyautomek.se



NOKIAN

HÅRDA TAG KRÄVER MJUKA GREPP.

När du griper ett verktyg samspelar 42 olika muskler i hand och underarm. Var rädd om dom. Använd Bahcos nya ergonomiska skiftnyckel. Gjord för yrkesmän.

Nya ERGO-skiftnyckeln:



Inga hårda kanter. Inget kallt stål. Ett mjukt handvänligt grepp i tålig termoplast.
Finns i storlekarna 6", 8", 10" och 12".

ERGONOMISKA VERKTYG PÅ VETENSKAPLIG GRUND.

FANNA BILSERVICE AB

Roland Skansfeldt

Bilverkstad • Reparation och Service • Kiosk • Tillbehör

Service- och reparation av alla bilmärken. Bilelektriska arbeten, elektronisk testutrustning. Inställning av CO-halt, avgasrening. Batteriservice, framvagnsinställning, däck och balansering, tillbehör.

Vi ombesörjer den årliga kontrollbesiktningen av din bil. Fackmässigt arbete till bra priser.

Fanna Bilservice
Stockholmsvägen 16 (vid ABB Ventilation)
745 40 Enköping

Telefon 0171 - 378 60
Bostad 0171 - 325 57
Telefax 0171 - 215 54

MälarArkitekter ab
Villa Fannalund · Box 104
745 22 Enköping · Tel. 0171-204 45

**AB MELLANSVENSK
OMNIBUSTRAFIK**

Välkommen kontakta oss
när det gäller transporter med buss
Tel 0171-304 65 eller 378 37 Fax 0171-390 40

 **AB MELLANSVENSK
OMNIBUSTRAFIK**
Ågatan 12, 745 35 ENKÖPING

Bilforum

Saab
Opel
GM-US

Enköping: Gesällgatan 5, tel 0171-381 20
Kungsängen: tel 08-594 40 890,
Märsta: tel 08-591 285 30
www.bilforumajbo.se

Ackes
FÄRGCENTER
VAGNSGATAN 4 ENKÖPING 071-44 11 84

www.medborgarskolan.se



Bildar och utbildar

Kurser - föreläsningar - seminarium -
företagsutbildning

Kungsgatan 13, Enköping. Telefon 0171 - 340 67 E-post enkoping@medborgarskolan.se

 **ENKÖPINGS
GLASMÄSTERI AB**

Dr Westerlunds gata 9 (intill Växtriket)
Telefon 0171-307 02, 372 00

**BYGGNADSGLAS - INRAMNINGAR
BILGLAS - FÖNSTERRENOVERING
INGLASNING AV UTERUM & BALKONG**

Konst - Blyarbeten
Byggfogningar - Markiser




Allt inom byggplåt
och hallbyggnader
Hör med oss!
Plåthuset
Enköping Tel 0171-44 00 75
Fax 0171-44 09 99
www.plathuset.com

 **FAB ENKÖPINGS
EL-TEKNIK**

Installationer o. service
Tel. 388 70

Mobilftn
Håkan Nyström 070-870 47 19
Håkan Larsson 070-870 47 20

Tallbacksvägen 2, ENKÖPING

Vårutflykt 15 maj 2004



Vin & Sprithistoriska Museet!

Här kan du ta del av historien, tekniken och kulturen bakom drycker som brännvin, vin och punsch. Museet är det enda i sitt slag i Sverige och kanske Stockholms mest väldoftande.



I Fjärilshuset flyger minst 400 fjärilar omkring i en tropisk miljö. Temperaturen går aldrig under 25 grader på dagen och luftfuktigheten är mycket hög. Fjärilarna är exotiska på våra breddgrader medan de på hemmaplan är relativt vanliga. I Fjärilshuset visas inga sällsynta eller utrotningshotade arter. I Fågelhuset lever över 100 fåglar av ett 40-tal arter. Fåglarna flyger fritt i den täta och djungelliknande grönskan som skyddar dem och ett säkert tecken på att fåglarna trivs är att flera av dem häckat och fått ungar.

Buss från JP Johansson Museet

Kl 9.30 Avresa
Kl 11.00 Fjärilshuset
Kl 12.30 Lunch
Kl 14.00 Vin och spritmuseet
Kl 16.00 Hemresa

Anmälan om deltagande senast 3 maj
tel 22707.

Pris:

Medlemmar	250:–
Icke medlemmar	300:–

Välkomna med Er anmälan.

Styrelsen

Välkommen till ...



J. P. Johansson Museet

är öppet vardagar u. lörd 10-12, 13-15.

Grupper efter överenskommelse.

Tallbacksvägen 2, Enköping. Tel 0171-227 07, Fax 0171-322 87